

Läkarundersökningarna av sjömän skall dokumenteras på ett formulär som särskilt fastställts för ändamålet. De nyaste ILO/WHO-anvisningarna om läkarundersökningar innehåller en modell för formuläret. De nya formulärens för läkarundersökning av sjömän som tagits i bruk i Finland den 5.5.2004 baserar sig på de ovan nämnda internationella anvisningarna. Formulärens är tillgängliga på finska, svenska och engelska. Med de nya formulärens har också dessa anvisningar reviderats för att motsvara nuläget.

Internet: www.stm.fi/svenska

Distribution of försäljning:
Helsingfors Universitetsförlaget
PB 4 (Berggatan 3 A)
FI-00014 HELSINGFORS UNIVERSITET
Fax (09) 7010 2374
Tfn (09) 7010 2363
books@yliopistopaino.fi
www.yliopistopaino.fi/kirjamyynni

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIET

ISSN 1236-116X
ISBN 952-00-1640-6

9 789520 016406

2005:4

Anvisningar för läkarundersökning av sjömän

Anvisningar för läkarundersökning av sjömän

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIET

Handböcker 2005:4

Anvisningar

för läkarundersökning av sjöman

ISSN 1236-116X
ISBN 952-00-1640-6 (inh.)
ISBN 952-00-1641-4 (PDF)

Yliopistopaino
Helsingfors 2005

Sammanfattning

Anvisningar för läkarundersökning av sjöman. Helsingfors, 2005. 52 s. (Social- och hälsovårdsministeriets handböcker, ISSN 1236-116X, 2005:4)
ISBN 952-00-1640-6 (inh.), ISBN 952-00-1641-4 (PDF)

Fartygens tekniska utveckling och minskade besättning har lett till att varje arbetstagare på ett fartyg måste kunna sköta sina egna uppgifter. En sjöman får under inga omständigheter ha sådant lyte eller sådan sjukdom som äventyrar sjösäkerheten eller andra personers hälsa eller säkerhet på fartyget.

På ett fartyg måste man röra sig på trappor; i maskinrummet finns smala, branta stegar, osv. I service-, reparations- och underhållsarbeten måste man fortfarande arbeta i dåliga och belastande arbetsställningar och i arbetet finns perioder som är fysiskt mycket ansträngande. Kravet på en god fysisk prestationsförmåga är mycket högt i undantagssituationer, t.ex. då man korrigerar lastens fästning i sjögång och i sjöolyckor. En god observationsförmåga är nödvändig inte bara för att man skall kunna överföra anordningarnas information till praktisk verksamhet utan också för att kunna klara av oväntade situationer.

Man arbetar och tillbringar sin fritid i samma utrymmen på fartyget med samma arbetskamrater i begränsade förhållanden avskild från aktiviteterna och de stimulerande intrycken i land. Sjöfararen måste därför ha ett stabilt sinnelag, för i fartygsförhållanden inskräps mentala störningar och undantag.

I Finland finns det knappt 10 000 sjömän som på grund av yrkesbetingade hälsokrav måste genomgå en läkarundersökning i regel med två års mellanrum. Läkarundersökningen av sjömän fungerar ofta också som nyanställningsundersökning, och som en regelbunden undersökning utgör den en del av företagshälsovårdens hälsouppföljningssystem.

Förordningen om läkarundersökning av sjömän (476/1980, ändringar 373/1982 och 839/1995) lägger grunden för läkarundersökningarna. Social- och hälsovårdsministeriets beslut om den synförmåga och hörsel som fordras av sjöman (70/1985) kompletterar bestämmelserna. De nationella bestämmelserna baserar sig på ILO:s konventioner (Medical Examination of Young Persons (Sea) Convention, 1921, No. 16 och Medical Examination (Seafarers) Convention, 1946 (No. 73). År 1997 utfärdade ILO/WHO anvisningar om läkarundersökningar av sjömän (Guidelines for Conducting Pre-sea and Periodic Medical Fitness Examinations for Seafarers ILO/WHO/D. 1/1997). Anvisningarna är i överensstämmelse med de finländska anvisningarna.

Läkarundersökningarna av sjömän skall dokumenteras på ett formulär som särskilt fastställts för ändamålet. De nyaste ILO/WHO –anvisningarna om läkarundersökningar innehåller en modell för formuläret. De nya formulären för läkarundersökning av sjömän

som tagits i bruk i Finland den 5.5.2004 baserar sig på de ovan nämnda internationella anvisningarna. Formulären är tillgängliga på finska, svenska och engelska. Med de nya formulären har också dessa anvisningar reviderats för att motsvara nuläget.

Nyckelord: anvisningar, företagshälsovård, läkarundersökningar, sjömän

Tiivistelmä

Merimiehen lääkärintarkastusohjeet. Helsinki 2005. 52 s. (Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita, ISSN 1236-116X, 2005:4)
ISBN 952-00-1640-6 (nid.), ISBN 952-00-1641-4 (PDF)

Alusten tekninen kehitys ja pienentynyt miehistö ovat johtaneet siihen, että jokaisen aluksella työskentelevän on kyettävä hoitamaan omat tehtävänsä. Merimiehellä ei missään tapauksessa saa olla sellaista vammaa tai sairautta, joka vaarantaa meriturvallisuutta tai muiden aluksissa olevien henkilöiden turvallisuutta tai terveydentilaa.

Aluksella joudutaan liikkumaan portaissa, konehuoneissa on kapeita, jyrkkiä tikkaita jne. Huolto-, korjaus- ja kunnostustöissä on edelleen huonoja ja kuormittavia työasentoja ja fyysisiä kuormitushuippuja. Poikkeustilanteissa, lastin kiinnityksen korjaillussa merenkäynnissä ja merionnettomuustilanteissa fyysisen suorituskyvyn vaade entisestään korostuu. Hyvä havaintokyky on välttämätön paitsi laitteiden antaman informaation siirämisessä käytännön toiminnaksi, myös odottamattomien tilanteiden ilmaantuessa ja niiden selvittämisessä.

Työ ja vapaa-aikaa vietetään laivalla samoissa tiloissa samojen työtovereiden kanssa rajatuissa oloissa erillään maissa olevista toiminnoista ja virikkeistä. Merenkulkijalta vaaditaan tasapainoista luonnetta, sillä alusoloissa mielenterveyshäiriöt ja –poikkeavuudet helposti korostuvat.

Suomessa on vajaa 10 000 merimiestä, jotka joutuvat käymään lääkärintarkastuksissa ammattinsa asettamien terveysvaatimusten vuoksi pääsääntöisesti kahden vuoden välein. Merimiehen lääkärintarkastus toimii usein myös työhöntulotarkastuksena ja määrärajoin toistettuna osana työterveyshuollon terveysseurantaa.

Asetus merimiehen lääkärintarkastuksista (476/80, muutokset 373/82 ja 839/95) luo pohjan lääkärintarkastuksille. Sosiaali- ja terveysministeriön antamat minimivaatimukset merenkulkijoiden näkö- ja kuulokyvystä (1985) täydentävät ohjeistusta. Kansalliset määräykset perustuvat ILO:n sopimukseen (Medical Examination of Young Persons (Sea) Convention, 1921, No 16 ja Medical Examination (Seafarers) Convention, 1946 (No. 73). Vuonna 1997 ILO/WHO antoi ohjeiston merimiehen lääkärintarkastuksista (Guidelines for Conducting Pre-sea and Periodic Medical Fitness Examinations for Seafarers ILO/WHO/D.1/1997). Ohjeisto on sopusoinnussa suomalaisen ohjeistuksen kanssa.

Merimiehen lääkärintarkastus tulee tehdä tarkoitusta varten vahvistetulle lomakkeelle. ILO/WHO:n uusin ohjeistus lääkärintarkastuksista antaa mallin tarkastuslomakkeeksi. Uudet 5.5.2004 Suomessa käyttöönotetut merimiehen lääkärintarkastuslomakkeet perustuvat edellä mainittuun kansainväliseen ohjeistukseen ja ne ovat saatavilla suomeksi,

ruotsiksi ja englanniksi. Lomakkeiden uudistuessa myös oheinen lääkärintarkastusohjeistus on korjattu nykytilannetta vastaavaksi.

Asiasanat: lääkärintarkastukset, merimiehet, ohjeet, työterveyshuolto

Summary

Guidelines for seaman's medical examination. Helsinki 2005. 52 pp. (Handbooks of the Ministry of Social Affairs and Health, ISSN 1236-116X, 2005:4) ISBN 952-00-1640-6 (print.), ISBN 952-00-1641-4 (PDF)

The technical development of vessels and smaller crews have led to a situation in which all those employed on board a vessel have to be able to manage their own tasks. Seamen may not in any case have such handicaps or illnesses that endanger safety at sea or the safety or health of others on board.

The crew members have to go up and down the stairs, there are narrow, steep ladders in the engine room etc. There are still awkward working positions that cause strain and peaks of physical stress in maintenance and repair work. In exceptional situations, adjusting the fastening of cargo in rough seas and in accidents at sea the physical performance requirement is further emphasised. Good observation ability is indispensable, not only in putting the information given by technical equipment into practice, but also when unexpected situations occur and in clearing them up.

Working time and leisure are spent on board on the same premises with fellow workers, in limited circumstances and separate from activities and stimuli available on land. Seafarers must have a well-balanced nature since mental health disorders and deviations are easily emphasised in work on board a vessel.

There are about 10,000 seamen in Finland who have to undergo a medical check-up as a rule at the interval of two years because of the health requirements related to their occupation. In regard to seamen the medical examination often also serves as the pre-employment medical examination and as it is repeated at regular intervals it is a part of health monitoring within occupational health care. The Decree on Medical Examinations of Seamen (476/1980, amended 373/1982 and 839/1995) provides the basis for the medical examinations. The minimum requirements laid down by the Ministry of Social Affairs and Health on the sight and hearing ability of seamen (1985) supplement the guidelines.

The national regulations are based on the relevant ILO Conventions (Medical Examination of Young Persons (Sea) Convention, 1921, No. 16, and Medical Examination (Seafarers) Convention, 1946, No. 73). In 1997 the ILO/WHO issued Guidelines for Conducting Pre-sea and Periodic Medical Fitness Examinations for Seafarers ILO/WHO/D.1/1997. These guidelines are in harmony with the Finnish regulations.

The medical examinations of seamen shall be recorded on a form confirmed for the purpose. The ILO/WHO's newest guidelines for medical examinations serve as a model for the medical examination form. The new medical examination forms for seamen introduced on 5 May 2004 are based on the international guidelines referred to above and

they are available in Finnish, Swedish and English. When revising the forms also the attached guidelines for medical examinations were revised to meet the requirements of the present day.

Key words: guidelines, medical examinations, occupational health care, seamen

Innehåll

Sammanfattning	3
Tiivistelmä	5
Summary	7
Innehåll	9
1 ALLMÄNT OM SJÖFARTSBRANSCHEN	11
2 GRUNDERNA FÖR LÄKARUNDERSÖKNING	11
2.1 Lagstiftningsgrunderna	11
2.2 Målet med läkarundersökningen	12
2.3 Målgrupperna för läkarundersökningen	13
3 SYSTEMET FÖR LÄKARUNDERSÖKNING AV SJÖMÄN	14
3.1 Sjömansläkare	14
3.2 Sjömanshälsovårdscentral	14
3.3 Läkarundersökningar	15
3.4 Första undersökning	15
3.5 Förnyad undersökning	16
3.6 Karaktären av läkarundersökningen av sjömän	18
4 BETYDELSEN AV ARBETSFÖRHÅLLANDENA VID BEDÖMNING AV HÄLSOTILLSTÅNDET	19
4.1 Arbetsorganisation	19
4.2 Arbetsmiljö	20
4.3 Buller, vibration och strålning	20
4.4 Klimatförhållanden	20
4.5 Kemiska miljöfaktorer	21
4.6 Fysisk belastning i skeppsarbetet	21
4.7 Psykisk belastning i skeppsarbetet	21
4.8 Att göra observationer	22
4.9 Sjukvården ombord	22
4.10 Exceptionella situationer	23
5 HÄLSOKRAVEN FÖR SKEPPSARBETE	23
5.1 Den fysiska hälsan	24
5.2 Den psykiska hälsan	26
5.3 Sinnena	26
5.4 Sjukdomar	27
5.5 Unga arbetstagare	28
5.6 Vårdhänvisning	29

6	UTFÖRANDET AV UNDERSÖKNINGEN	29
6.1	Lämnande av uppgifter för läkarundersökning	29
6.2	Avgörande om personens lämplighet för skeppsarbete	30
6.3	Läkarens skyldighet att sända en kopia av läkarintyget till registret	30
7	TILLSTÅND TILL UNDANTAG ELLER FÖRBUD MOT SKEPPSARBETE	30
7.1	Tillstånd till undantag	30
7.2	Förbud mot att fortsätta i skeppsarbetet	32
7.3	Delegationen för sjömansärenden	32
8	ANVISNINGAR FÖR IFYLLANDE AV BLANKETTEN	33
8.1	Anamnes (preliminära uppgifter)	33
8.2	Nuvarande tillstånd	35
	<i>Bilagor</i>	<i>40</i>

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS ANVISNINGAR FÖR LÄKARUNDERSÖKNING AV SJÖMÄN

1 ALLMÄNT OM SJÖFARTSBRANSCHEN

Sjöfarten är en av de viktigaste branscherna i det finländska näringslivet. Över 85 % av godstrafiken mellan Finland och utlandet sker sjövägen. Antalet finska sjöfarare är ca 10 000.

På ett lastfartyg arbetar 10 - 18 personer åt gången beroende på fartygets storlek, typ och trafikområde. På mindre fartyg kan besättningens antal vara under 10 åt gången. På passagerarfartyg som trafikerar på Östersjön kan besättningens totala antal vara över 300. Det bör beaktas att det altemneringssystem som följs på fartygen i utlands- trafikerna betyder att antalet personer anställda för varje fartyg är dubbelt jämfört med personalantalet på fartyg åt gången, eftersom hälften av den ordinarie personalen hela tiden är ledig i land.

Behörighets- och hälsokraven för sjöfartsbranschen har definierats mera ingående än vanligt genom internationella avtal och nationell lagstiftning. De detaljerade kraven i olika länder varierar i någon mån beroende på hälsovårdens allmänna kravnivå och system i ifrågavarande land, men grundkraven är desamma. Det allmänna målet är sjösäkerhet.

På grund av den särskilda verksamhetsmiljön ställs det i sjöfararyrken särskilda krav på arbetstagarnas hälsa och prestationsförmåga. Dessa beror på själva arbetsuppgifterna, arbetsorganisationen, arbets- och boendemiljöns särdrag samt möjliga särskilda situationer.

2 GRUNDERNA FÖR LÄKARUNDERSÖKNING

2.1 Lagstiftningsgrunderna

ILO-konventionen. Regelbunden läkarundersökning av sjöfarare baserar sig på konventionen nr 73 om läkarundersökning av sjöfarare som Internationella arbetsorganisationens (ILO) arbetskonferens godkände år 1946. Finland ratificerade konventionen år 1956 (implementerats genom förordningen nr 275/1956, publicerats i Finlands författningssamlings fördragsserie nr 7/1956).

STCW-95 - konventionen. Internationella sjöfartsorganisationen (IMO) godkände år 1978 den internationella konventionen angående normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning (International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers). Den ändrades i London år 1995 (STCW-

95 - konventionen). Den reviderade konventionen trädde gradvis i kraft fr.o.m. 1.2.1997 och har varit i kraft i sin helhet fr.o.m. 1.2.2002. Enligt konventionen skall medlemsstaterna utfärda nationella krav på läkarundersökning av sjömän och föra en förteckning över godkända sjömansläkare. STCW-95 - konventionen innehåller delvis samma föreskrifter som ILO-konventionen.

Förordning om läkarundersökning av sjömän. Kraven på läkarundersökningar av sjömän ingår i förordningen om läkarundersökning av sjömän (476/1980, flera ändringar). Förordningen har utfärdats med stöd av sjölagen (167/1939) och sjömanslagen (423/1978). Fast sjölagen har upphävts genom en ny lag med samma namn (674/1994), är förordningen om läkarundersökning av sjömän fortfarande i kraft.

Förordningen om läkarundersökning av sjömän tillämpas enligt huvudregeln på personer som anställs i arbete ombord på fartyg, om på där utfört arbete skall tillämpas sjömanslagen. Tillämpningsområdet förklaras närmare i punkt 2.3 Målgrupperna för läkarundersökningen. I förordningen bestäms som arbetsgivares skyldighet att se till att arbetstagare som anställs vid läkarundersökning har konstaterats vara dugliga till skeppsarbete och att arbetstagarna genomgår erforderliga förnyade undersökningar. I förordningen finns bestämmelser om vem som skall undergå en läkarundersökning av sjömän, när undersökningarna skall utföras, vilka undersökningar som utförs, vem som utför dem och vad som måste utredas vid undersökningarna. Dessutom finns i förordningen bestämmelser om lämnande av uppgifter för läkarundersökning, förvaring av läkarintyg, hälsotillståndsförsäkrans samt tillstånd till undantag och förbud mot att fortsätta i skeppsarbete.

Social- och hälsovårdsministeriets beslut om den synförmåga och hörsel som fordras av sjöman. Social- och hälsovårdsministeriet har utfärdat ett beslut om den synförmåga och hörsel som fordras av sjöman (70/1985). I beslutet finns närmare bestämmelser om kraven som gäller dessa sinnen.

Social- och hälsovårdsministeriets beslut om godkännande av läkare som sjömansläkare. Undersökningen av en sjöman utförs med vissa undantag av en sjömansläkare. Om rätten att arbeta som sjömansläkare bestäms i social- och hälsovårdsministeriets beslut om godkännande av läkare som sjömansläkare (1250/1997).

Lag om ett register över läkarundersökningar av sjömän (25/1999). Lagen förpliktar institutet för arbetshygien att föra ett riksomfattande register över de läkarintyg som utfärdats på grundval av läkarundersökningar av sjömän. Enligt lagen skall den undersökande läkaren sända till registret en kopia av varje intyg över läkarundersökning han eller hon har utfärdat.

2.2 Målet med läkarundersökningen

Personer som arbetar på fartyg skall till sitt hälsotillstånd vara dugliga till skeppsarbetet. Arbetsgivaren eller dennes ställföreträdare skall se till att sådana personer som inte uppfyller denna förutsättning inte anställs. Tjänstedugligheten konstateras vid första eller förnyad undersökning.

Målet med läkarundersökningar av sjömän är att säkerställa att de personer som arbetar i sjöfararyrken till sin hälsa är kapabla att utföra de uppgifter som hör till yrket utan att riskera sjösäkerheten eller sin egen eller arbetskamraternas säkerhet. Den indirekta målsättningen är att försöka säkerställa att personer som inte är lämpliga för sjöfararyrket inte skall gå till sjöss eller utbildas till ett yrke i vilket de inte ändå kunde arbeta.

Avsikten med läkarundersökningarna är också att säkerställa att varje person som arbetar ombord på fartyg eller anställs i arbete på fartyg till sin hälsa är förmögen att även i eventuella undantagssituationer utföra sina uppgifter och fullgöra sina skyldigheter och ta vara på sig själv.

Läkarundersökningen har också som mål att förebygga behovet av sjukvård på fartyg. Personer vilkas sjukdom kan antas bli värre på fartyg eller vara förenad med risken av akuta anfall bör identifieras vid undersökningen, eftersom de inte kan garanteras tillräcklig vård i de begränsade vårdförhållandena på fartyg.

I 7 § förordningen om läkarundersökning av sjömän (476/1980) finns uppräknade de hälsokrav som arbetstagaren skall uppfylla för att vara lämplig för skeppsarbete. Kraven gäller den fysiska och psykiska hälsan, syn- och hörsel förmågan, sjukdomar samt, särskilt i fråga om unga personer under 18 år, det att arbetet inte är menligt för arbetstagarens fysiska eller psykiska hälsa.

2.3 Målgrupperna för läkarundersökningen

Förordningen om läkarundersökning av sjömän tillämpas på personer som arbetar på fartyg, om på där utfört arbete skall tillämpas sjömanslagen (423/1978). Sjömanslagen tillämpas på arbete som arbetstagare enligt avtal utför för arbetsgivare under dennes ledning och uppsikt mot lön eller annat vederlag ombord på finskt fartyg eller, på förordnande av arbetsgivaren, tillfälligt annanstans (1 §).

Sökanden kan erhålla behörighetsbrev för sjöfart endast genom att förete utredning om att hans eller hennes hälsotillstånd uppfyller de krav som ställs i bestämmelserna om sjömäns hälsa (Förordning om fartygsbemanning, besättningens behörighet och vakthållning 1256/1997). För att erhålla behörighetsbrev för fiskefartyg och sjömansarbete på fiskefartyg skall sökanden också ha intyg över läkarundersökning av sjömän (Förordning om säkerheten på vissa fiskefartyg 65/2000). Lotsningslagen (940/2003) förutsätter att även lotsen skall ha sådan hälsa och kondition som är tillräcklig för uppgifterna på däcksavdelningen och som bevisas genom läkarundersökning av sjömän.

Dessa bestämmelser föranleder att alla som tjänstgör inom yrkesmässig sjöfart, även de som arbetar i inrikes fart, i praktiken förutsätts ha intyg över läkarundersökning av sjömän: t.ex. däcksmännen på bogserbåtar och sjöbussar, brandmännen som arbetar som förare på räddningsverkets livbåtar, skepparna i inrikes fart, maskinskötare

och ekonomipersonal. Läkarundersökning krävs i ovan nämnda fall även om sjöfart är personens bisyssla.

Däremot krävs intyg över läkarundersökning av sjömän inte av förare av vägfärja utan det räcker till om de uppfyller de hälsokrav som ställs på förare av personbil.

Enligt 24 § förordningen om sjöfartsläroanstalter (497/1987) krävs för intagning som studerande till sjöfartsutbildning sådan hälsa som inte utgör hinder för att sköta uppgifterna på yrkesområdet. Dessutom förutsätts att sökanden företer ett högst tre månader tidigare daterat intyg över läkarundersökning av sjömän i vilket hans eller hennes duglighet till skeppsarbete har konstaterats.

3 SYSTEMET FÖR LÄKARUNDERSÖKNING AV SJÖMÄN

3.1 Sjömansläkare

Systemet för läkarundersökning av sjömän syftar till att läkare som utför undersökningar känner till de hälsokrav som sjöfarten ställer och dess särdrag. STCW- 95 - konventionen förutsätter också särskilt nominerade sjömansläkare.

Sjömansläkare är en legitimerad läkare som är särskilt berättigad till denna uppgift. I social- och hälsovårdsministeriets beslut om godkännande av läkare som sjömansläkare bestäms om det förfarande och de förutsättningar under vilka en läkare kan beviljas rätt att arbeta som sjömansläkare.

Sjöfartsverket kan på ansökan bevilja en läkare rätt att arbeta som sjömansläkare. Om ansökan begärs ett utlåtande av Rättsskyddscentralen för hälsovården. Rätten att arbeta som sjömansläkare beviljas för en bestämd tid, i praktiken i allmänhet för högst fem år åt gången. Rätten att arbeta som sjömansläkare beviljas för ett namngivet verksamhetsställe såsom anges i beslutet.

Sjöfartsverket för en förteckning över sjömansläkare. Läkaren är skyldig att anmäla om avslutande av mottagningen eller avbrott i den till sjöfartsverket.

En sjömansläkare skall åtminstone en gång på fem år delta i utbildningen för sjömansläkare eller på något annat sätt sätta sig in i sjömännens arbetsförhållanden. Avsikten är att på detta sätt uppnå och upprätthålla tillräcklig sakkunnighet i sjömedicin.

3.2 Sjömanshälsovårdscentral

Sjömanshälsovårdscentralernas uppgifter är en del av folkhälsoarbetet. Enligt 14 a § folkhälsolagen (166/1972) skall en kommun som därtill åläggs genom förordning inom folkhälsoarbetet

för sjömän, oberoende av deras hemort, upprätthålla sjömanshälsovård, som omfattar hälsovård och sjukvård, samt tandvård för sjömän; samt

för sjömän, oberoende av på vilken ort rederiet finns, anordna sådana företagshälsovårdstjänster som arbetsgivaren skall svara för enligt 12 § lagen om företagshälsovård eller enligt andra författningar och enligt vad som bestämts med stöd av dem.

I folkhälsoförordningen (802/1992) föreskrivs att städerna Björneborg, Fredrikshamn, Helsingfors, Jakobstad, Kemi, Kotka, Nyslott, Raumo, Uleåborg, Vasa och Åbo skall sörja för de uppgifter som anges i 14 a § folkhälsolagen. I dessa städer finns sjömanshälsovårdscentraler, som tar hand om hälsovården och företagshälsovården för sjömän. I fråga om Mariehamn bestäms särskilt om en sjömanshälsovårdscentral, som tillhandahåller motsvarande företagshälsovårdsservice.

3.3 Läkareundersökningar

De läkarundersökningar som sjömännen enligt förordningen om läkarundersökning av sjömän (476/1980) skall genomgå är första undersökning och förnyad undersökning.

Samma person undergår första undersökning endast en gång. Alla senare undersökningar är förnyade undersökningar. Detta gäller också om sjömansyrket eventuellt avbryts för en tid eller byts mot ett annat yrke.

Första undersökning är en grundutredning av hälsotillståndet och tjänstedugligheten, som uppföljs med hjälp av förnyade undersökningar.

Första undersökning och förnyad undersökning är av gallrande karaktär. Avsikten är inte att hitta de lämpligaste bland de undersökta utan att gallra bort sådana personer som inte lämpar sig för sjöfaryrket. I varje fall gäller det en bedömning mellan lämplig - olämplig för sjömansarbetet. Duglighetsgränserna varierar beroende på arbetsuppgifterna.

3.4 Första undersökning

Första undersökning skall utföras då en person för första gången söker anställning i skeppsarbete eller söker in till en läroanstalt eller enhet som ger sjöfartsutbildning. De som godkänns till utbildning skall uppfylla hälsokraven för sjöfaryrket.

Den första undersökningen skall vara en grundlig utredning av arbetsförmågan. Den skall dessutom vara en så grundlig utredning som möjligt av lämpligheten för arbete i fartygsmiljön och i arbetsgemenskapen på fartyg. Det är skäl att understryka att det inte enbart gäller förmågan att utföra vissa bestämda arbetsuppgifter utan också lämpligheten för ett särskilt arbets- och levnadssätt och en särskild miljö samt de krav och belastningar som dessa innebär. Undersökningen är alltså en helhetsbedömning som skall omfatta bedömningen av både sökandens fysiska och psykiska

begränsningar och svara på frågan hur sökandens hälsa och arbetsförmåga i framtiden kommer att utvecklas.

Det är viktigt att utföra den första undersökningen omsorgsfullt, eftersom det gäller en yrkesvalsundersökning för många sökanden. Innan man tar ställning till lämpligheten, om det råder minsta oklarhet i ett enskilt fall, bör sökandens tidigare hälsotillstånd utredas t.ex. genom att beställa hans eller hennes tidigare sjukdomshistoria från skolhälsovården.

Anamnesen (preliminära uppgifter) utgör en nödvändig grund för bedömningen av sökandens hälsotillstånd och, i avseende på många sjukdomar, praktiskt taget den enda bedömningsgrunden. Vid den första undersökningen skall anamnesen utredas med särskild omsorg. Detta förutsätter att intygets anamnesdel ifylls tillsammans med en hälsovårdare eller läkare, helst så att hälsovårdaren eller läkaren ställer frågorna och antecknar uppgifterna, som sökanden bestyrker med sin namnteckning. Frågorna i intygsblanketten skall vid behov preciseras och kompletteras med tillägsfrågor tills en så noggrann och tillförlitlig uppfattning om saken som möjligt har erhållits. Man måste reservera tillräckligt med tid för detta. I synnerhet kan utredningen av den psykiska och psykosomatiska bakgrunden vara tidsödande och också annars besvärlig, men den är samtidigt en av de centrala delarna i läkarundersökningen av sjömän. Sådana resultat av utredningen som påverkar bedömningen skall antecknas i intyget.

Undersökningen av sjömän utförs i regel av sjömansläkare. Första undersökning utförs av sjömansläkare vid sjömanshälsovårdscentral. Av tvingande skäl kan sjömansläkare utföra första undersökning även annorstädes än vid sjömanshälsovårdscentral. I dylika fall skall första undersökning dock utföras på nytt vid sjömanshälsovårdscentral inom tre månader efter anställandet. Om fartyget inte anländer till Finland skall en första undersökning utföras på nytt vid sjömanshälsovårdscentral senast då arbetstagaren medan hans eller hennes tjänstgöring fortgår första gången reser till Finland.

I inrikestrafik kan första undersökning dock utföras av sjömansläkare även annorstädes än vid sjömanshälsovårdscentral, om kommunen inte har sjömanshälsovårdscentral.

3.5 Förnyad undersökning

Förnyad undersökning är en läkarundersökning som utförs efter första undersökning. Förnyad undersökning skall utföras med jämna mellanrum om skeppsarbetet fortgår och, om det avbryts, innan arbetstagaren återgår till arbetet. Förnyad undersökning skall i regel utföras med två års mellanrum.

Förnyad undersökning skall utföras av sjömansläkare. Om förnyad undersökning av särskilt skäl måste utföras på ort där det inte finns sjömansläkare, kan undersökningen utföras av annan legitimerad läkare eller person som förordnats att temporärt handha sådan läkartjänst eller -befattning vars ordinarie innehavare skall vara legi-

timerad läkare. Om personen arbetar i inrikestrafik är denna undersökning tillräcklig.

I utrikestrafik skall förnyad undersökning dock utföras på nytt av sjömansläkare i första hamn där sjömansläkare finns eller, om fartyget inte anländer till Finland, senast då arbetstagaren medan hans eller hennes tjänstgöring fortgår första gången reser till Finland.

Enligt 4 § i förordningen skall förnyad undersökning utföras:

då mer än två år har förflutit mellan läkarundersökningen och inledandet av tjänstgöringen,
innan tjänstgöringen utan avbrott har fortgått två år,
innan tjänstgöringen i fråga om person under 18 år utan avbrott har fortgått ett år, före återgång till arbetet då arbetsavtals- eller tjänsteförhållande upphört eller annan syssla på motsvarande sätt avslutats, om det skett förändringar i hälso-tillståndet, och
om tjänstgöringen har avbrutits till följd av ett olycksfall eller en långvarig sjukdom.

Om en fortlöpande tjänstgöring har avbrutits av andra skäl än de som nämns ovan i punkt 4 eller 5, skall arbetstagaren till arbetsgivaren lämna en skriftlig försäkran (*hälsotillståndsförsäkran*) om att det inte skett förändringar i hans eller hennes hälsotillstånd efter den senaste läkarundersökningen.

Av tvingande skäl kan en arbetstagare anställas utan förnyad undersökning. Undersökningen skall härvid dock utföras senast inom tre månader efter anställandet.

Om förnyad undersökning borde utföras under resa, kan undersökningen uppskjutas tills den kan utföras i enlighet med 6 §.

Med hjälp av förnyad undersökning uppföljs arbetstagarens arbetsförmåga och duglighet till skeppsarbete. Avsikten är att utreda om arbetstagarens hälsotillstånd har förändrats sedan senaste undersökning och hur förändringarna påverkar tjänstedugligheten. Därför borde som jämförelsegrund vid den förnyade undersökningen användas det föregående läkarintyget eller de uppgifter om arbetstagarens tidigare hälsotillstånd som erhållits från den läkare som tidigare skött honom eller henne. Trots sin uppföljande karaktär utgör förnyad undersökning en oberoende utredning av den nuvarande arbetsförmågan i enlighet med 7 § i förordningen.

Det är att rekommendera att en hälsovårdare eller läkare också vid förnyad undersökning fyller i de preliminära uppgifterna tillsammans med arbetstagaren. Hälsovårdaren eller läkaren skall anteckna de närmare utredningarna om anamnesen i intyget. På basis av utredningarna kan det nuvarande hälsotillståndet undersökas på ändamålsenligt sätt.

Den undersökande läkaren kan föreslå t.ex. att arbetstagaren före nästa förnyade undersökning skulle genomgå en undersökning utförd av specialist. Den kan gälla t.ex. kontroll av syn- eller hörsselförmågan, sjukdom i stöd- och rörelseorganen, lungsjukdom eller något dylikt begränsat hälsoproblem som måste bedömas.

Förnyad undersökning skall utföras med två års mellanrum med undantag av personer under 18 år, som skall genomgå en förnyad undersökning vartannat år. Förnyad undersökning skall också utföras då arbetstagaren återgår till sjömansarbetet efter det att arbets- eller tjänsteförhållandet har upphört eller annan tjänstgöring på motsvarande sätt har upphört, om det skett förändringar i arbetstagarens hälsotillstånd efter den senaste läkarundersökningen, även om det är mindre än två år från undersökningen.

Om arbetstagaren har varit tvungen att vara borta från sin befattning till följd av olycksfall eller en långvarig sjukdom som påverkar funktionsförmågan, skall en läkarundersökning utföras innan arbetstagaren återgår till arbetet, även om det förra läkarintyget ännu är giltigt.

Om arbetstagarens tjänstgöring har avbrutits av andra skäl än sjukdom eller olycksfall (arbetet slutat, studier eller annat motsvarande skäl), behöver förnyad undersökning inte utföras om mindre än två år har förflutit efter den senaste undersökningen. I detta fall skall arbetstagaren lämna en skriftlig hälsotillståndsförsäkran till arbetsgivaren som bevisar att det inte skett förändringar i hans eller hennes hälsotillstånd efter den senaste läkarundersökningen. Till hälsotillståndsförsäkran skall bifogas ett giltigt läkarintyg i original, vars datum även i detta fall bestämmer tidpunkten för följande förnyade undersökning.

Social- och hälsovårdsministeriet har genom sitt beslut den 31.8.1995 fastställt formuläret för den i 14 § i förordningen nämnda hälsotillståndsförsäkran. Den ena delen av den självkopierande blanketten lämnas till arbetsgivaren och den andra delen blir hos arbetstagaren. Ifyllningsanvisningarna finns på blankettens baksida.

3.6 Karaktären av läkarundersökningen av sjömän

För att läkarundersökningen av sjömän skulle lyckas måste den undersökande läkaren ha god kännedom om arbetet och arbetsförhållandena ombord och förtroget med området som förvärvats genom fortbildning. Den undersökande läkaren skall kunna utföra en omfattande medicinsk bedömning av arbetstagarens fysiska och psykiska hälsotillstånd. För att målet med undersökningen skall uppnås krävs det ansvarsmedvetenhet och omsorgsfullhet av den undersökande läkaren och en positiv inställning och ärlighet av den undersökta. Den undersökande läkaren skall genom sitt sätt att arbeta säkerställa att dessa förutsättningar uppfylls.

Avsikten med läkarundersökningarna av sjömän är att säkerställa att arbetstagarna är förmögna att arbeta ombord utan att riskera sjösäkerheten eller deras egen eller arbetskamraternas säkerhet. Sjösäkerheten får under inga omständigheter äventyras på

grund av arbetstagarens hälsomässiga egenskaper. Läkarens omdömesrätt vid bedömningen av arbetstagarens hälsomässiga egenskaper i avseende på skeppsarbete är som minst när det är fråga om egenskaper som påverkar sjösäkerheten. Endast när det gäller arbetstagarens egen hälsa och trygghet, kan man lägga vikt på hans eller hennes egna åsikter vid avgörandet av tjänstedugligheten.

4 BETYDELSEN AV ARBETSFÖRHÅLLANDENA VID BEDÖMNING AV HÄLSOTILLSTÅNDET

4.1 Arbetsorganisation

Oberoende av fartygets typ kan personalen på fartyg indelas i däckspersonalen, maskinpersonalen och ekonomipersonalen. Utbildningen gör det dock möjligt att utföra mångsidigare arbeten än tidigare, och även till följd av att antalet bemanningen har minskat, kan arbetstagarna delta i uppgifterna på olika avdelningar. Allt flera personer som tidigare arbetade bara på en avdelning arbetar nu som allmänfunktionärer. Med allmänfunktionär avses en person som jämte den behörighet som fordras av arbetstagaren på däcks-, maskin- eller ekonomiavdelningen också har kompetens för uppgifterna på andra avdelningar. På däcks- eller maskinavdelningen fordras dock minst kompetens som vakt.

Till ekonomipersonalen hör bl.a. personer som svarar för proviantering samt t.ex. hotell- och restaurangpersonalen på passagerarfartyg och -färjor. Även de som i huvudsak arbetar på ekonomiavdelningen kan måhända delta i uppgifterna på andra avdelningar.

Ett fartyg är en arbetsgemenskap som är aktiv dygnet runt. Den dagliga arbetstiden för transportpersonalen på fartyg är uppdelad i vakter. Vakterna är i allmänhet 4 timmar arbete - 8 timmar frivakt. Visserligen kan man också ha andra vaktsystem beroende på trafikområdet och fartygstypen. En del av personalen är i normalt dagsarbete. Personalen på ekonomiavdelningen, som svarar bl.a. för besättningens och passagerarnas proviantering och inkvartering, måste till följd av vissa tidsbestämda arbeten dagligen utföra två eller flera arbetsperioder.

På finska fartyg används i huvudsak alterneringssystemet 1:1. På en del fartyg är alterneringsförhållandet 2:1. Detta betyder att en arbetsperiod på fartyg (7 - 14 dagar i regel på bilfärjor, 2 - 6 veckor på lastfartyg) följs av en lika lång fritidsperiod, s. k. vederlagsledighet i land. Upprätthållandet av systemet 1:1 baserar sig på det att personalen på fartyget arbetar alla dagar i veckan. Arbete som utförs på lördagarna och söndagarna samt under andra helgdagar kompenseras arbetstagaren för vederlagsledighet i land. Alterneringssystemet kan därtill förutsätta att arbetstagarna under fartygsperioden arbetar övertid. På en del fartyg kan den oavbrutna arbetsperioden vara t.o.m. flera månader, i synnerhet om arbetstagaren arbetar på ett fartyg som trafikerar mellan tredje länder.

4.2 Arbetsmiljö

Ett fartyg utgör en arbetsmiljö som består av arbetslokaler på olika nivåer kombinerade med gångar och trappor av olika slag. Ofta är arbetslokalerna och förbindelselederna trånga och trapporna branta och smala, i synnerhet i maskinrummet. Våta, isbildning och halka orsakade av smörjmedel och fartygets rörelser gör det ännu svårare att röra sig ombord. Olycksfallen till följd av att man snubblar, halkar, faller ned, stöter sig mot konstruktioner eller apparater är allmänna bland fartygspersonalen.

4.3 Buller, vibration och strålning

Buller uppstår i fartygets maskineri och propeller och t.ex. i luftkonditioneringen. Om vintrarna kan bullret från is vara ganska störande. Utanför maskinrummet förekommer det inte i regel på fartyg bullernivåer som är skadliga för hörseln; i maskinrummet får bullernivån vara högst 100dB(A). I maskinrummet uppehåller man sig i allmänhet bara vid underhålls- och reparationsarbeten. Maskinernas funktioner övervakas från kontrollrum, där bullernivån får vara högst 70 dB(A).

Fast fartygen skakar har skakningen av hela fartyget inte visats orsaka arbetstagaren kroppsliga skador. Med tanke på uppkomsten av sjösjuka är fartygets rörelse nerifrån och uppåt och vice versa i storm och sjögång den värsta.

Arbetstagarna på fartyg kan i sitt arbete vara utsatta för miljöstrålning, i synnerhet för värmestrålning i närheten av heta anordningar särskilt i köksutrymmen samt för solstrålning som förstärks av dess reflektion i is och vattenytan. Stark ultraviolettstrålning kan orsaka skador i hornhinnans celler och s.k. svetsarens ögon.

Högt utvecklade anordningar som t.ex. radarapparater, radiotelefoner och bildskärmsterminaler kan också utgöra strålningskällor. En radarantenn sänder ut elektromagnetisk strålning (frekvens 3 eller 10 Ghz) i mycket korta pulser, sändningstiden är bara ca 1:1000 av radarns användningstid. Då detta kombineras med radarns roterande rörelse och smala strålningskil är strålningsdosen per enskild arbetstagare ringa. Det har inte kunnat visats att varken radarstrålning eller andra strålningskällor på kommandobryggan medför hälsoskador.

4.4 Klimatförhållanden

Skeppsarbetet präglas av mycket växlande externa förhållanden, väder och klimat. Under dessa varierande förhållanden måste hela personalen kunna utföra sina arbetsuppgifter. Exponering för växlande klimatförhållanden har stor betydelse ur hälsosynpunkt. Särskilt påverkas arbetena på däcksavdelningen direkt och kraftigt av

klimatförhållandena. Underhålls- och reparationsarbeten, förtöjning och lossning av förtöjningen och lasthantering måste utföras utomhus oberoende av vädret.

På våra nordliga breddgrader är vinterkölden ett problem som förvärras av vinden till sjöss. Besättningen på fartyg i oceanfart kan bli utsatt för höga temperaturer som belastar kroppens system för värmereglering och vätskebalans.

4.5 Kemiska miljöfaktorer

Transporten av kemiska ämnen sjövägen har ökat. Fast lasthanteringsmetoderna har utvecklats och hanteringssystemet är så slutet som möjligt, kan det fortfarande vid lastnings- och lossningsarbeten förekomma exponering för farliga laster. Vid underhållsarbeten kan kemiska ämnen från rör och ventiler rinna till arbetstagarens arbetsområde. Exceptionella situationer, söndriga tankar osv. utgör en ytterligare risk trots skyddsutrustning.

Att använda och underhålla ett fartyg och hålla det i trafik förutsätter också hantering av hälsoskadliga eller farliga ämnen. Sådana kan vara t.ex. ämnen som förebygger korrosion av kylningsvatten. En del av dem innehåller hydratsin, ett cancerfarligt ämne. Kalkbildning i avloppssystemet löses upp genom att hälla stark syra, t.ex. myrsyra, i det. Fartygets ytor kräver ständigt underhåll och målning, varvid arbetstagnarna kan exponeras för lösningsmedel och tvåkomponentfärger. Tidigare rostskyddsfärger innehöll bly; så är exponering för bly möjlig i synnerhet på gamla fartyg.

4.6 Fysisk belastning i skeppsarbetet

Arbetet på fartyg utförs ofta i svåra och krävande förhållanden. I vissa underhållsarbeten på däcksavdelningen måste man arbeta utanför de egentliga arbetsplattformarna, på sidorna av vertikala vägg- eller mastytor. På maskinavdelningen måste reparations- och underhållsarbeten utföras i trånga, ergonomiskt dåliga utrymmen. Allt större fartyg och teknikens och automationens utveckling tillsammans med minskad bemanning har betydligt ändrat arbetet på fartyg. Arbetet som tidigare var fysiskt ganska tungt har blivit lättare. Hög fysisk belastning förekommer närmast bara i vissa underhålls- och reparationsarbeten samt i exceptionella situationer, såsom t.ex. fastgöring av last till sjöss, vid överraskande störningar och sjöolyckor.

4.7 Psykisk belastning i skeppsarbetet

Sjömansyrket, som tidigare kombinerades med förväntningar på att se sig om i världen och att uppleva frihet, självständighet och äventyr, har psykiskt sett förändrats. Befattningarna på fartyg har blivit yrkesmässigt mer krävande och nästan varje arbetstagare på fartyg har fått specialutbildning för sina arbetsuppgifter.

Skeppsarbetets särdrag, t.ex. fritiden i samma utrymmen och samma sällskap som arbetet, orsakar psykisk belastning. Kontakterna utanför arbetsplatsen med familj, släktingar och bekanta minskar eller åtminstone avbryts för varierande perioder. Den stimulans och fritidsverksamhet som står till buds på fartyg är begränsade, och de tjänster samhället erbjuder kan inte nås. Personalen står i nära kontakt med varandra under hela tiden på fartyget. De mänskliga relationerna och arbetsgemenskapens atmosfär kan utgöra en betydelsefull belastningsfaktor på fartyg.

4.8 Att göra observationer

Allt större fartyg och lastmängder, ökade maskineffekter och hastigheter, allt mer komplicerade navigations- och maskinkontrollanordningar, transport av ämnen som är farliga för besättningen eller miljön samt de stora ekonomiska värden som fartyg och laster representerar har skärpt kraven på den psykiska prestationsförmågan, sinnesskärpan och tolkningen av observationer. Trots den avsevärda tekniska utvecklingen är sinnesintryck, bedömning av dessa och därpå följande manövrerings- och regleringsåtgärder av avgörande betydelse för sjösäkerheten.

Navigationen baserade sig tidigare på iattagande av omständigheter utanför fartyget, dvs. himmel-, sjö- och landmärken. Den tekniska utvecklingen har lett till att positionsbestämningen i dag normalt utförs med elektroniska apparater, t.ex. med radar och positionsbestämningssatelliter. Trots detta har direkta observationer inte förlorat sin betydelse. I synnerhet i smala skärgårdsfarleder stöder sig navigationen fortfarande på observationen av land- och sjömärken. Observationen av annan sjötrafik kräver ständig uppmärksamhet, även att hålla utkik. Observationer måste också kunna göras under ofördelaktiga förhållanden. Således förutsätts personerna på däcksavdelningen fortfarande att ha bra syn och felfritt färgsinne. Till och med små bristfälligheter i färgsinnet, som under goda förhållanden inte ens nödvändigtvis kommer fram, framhävs då sikten blir sämre på grund av regn, dimma eller mörker.

Den tekniska utvecklingen har gått i samma riktning på däck- och maskinavdelningen. Tidigare övervakade en mätare eller kontrollanordning bara en funktion och en stor del av kontrollen baserade sig på lyssnande och annan direkt observation. I dag kontrolleras funktionerna med elektroniska anordningar, dataterminaler och detektorer, varvid en enda kontrollanordning kan övervaka tusentals, till och med hundratals, funktioner. Mängden av det observeringsmaterial som skall behandlas har samtidigt ökat enormt, medan signalernas direkta, åskådliga kontakt med den apparat som skall övervakas har försvunnit. Att tolka observationsmaterialet rätt och därefter inleda nödvändiga åtgärder kräver allt större vaksamhet, kunskap och yrkesskicklighet.

4.9 Sjukvården ombord

Fartygets befälhavare svarar för sjukvården ombord. I allmänhet har befälhavaren överfört ansvaret för den praktiska vården till en av styrmännen, vanligen den förste styrmannen. Däckspersonalen får sjukvårdsutbildning vid sjöfartsläroverken. På större passagerarfärjor finns en sjukvårdare som har ansvar för vården. Fartygen har ett begränsat urval av mediciner och sjukvårdsmaterial ombord, som baserar sig på sjöfartsstyrelsens beslut den 12.12.1994 om fartygsapotek (i kraft fr.o.m. 1.1.1995, Dnr 33/033/94). Sjukvårdsinstruktioner kan vid behov ges från land till fartyg via det s. k. Radio-Medical -systemet.

Däcksbefälet (befälhavarna och styrmännen) får ca 120 - 140 studietimmar av medicinsk utbildning. Beroende på den korta utbildningen kan man på fartyg sköta bara vanliga och lindriga sjukdomar; i allvarliga situationer är vården mera av förstahjälpskaraktär. Uppföljningen av sjukdomar eller sjukvårdsresultat kan under inga omständigheter utföras ombord. Grundprincipen i sjöfartshälsovården är att förebygga behovet av sjukvård ombord bl.a. genom omsorgsfulla läkarundersökningar av sjömän.

Enligt STCW-95 -konventionen skall alla som arbetar på fartyg få förstahjälpsutbildning. I fråga om besättningen gäller det förstahjälpskunskaper för nödsituationer; befälet måste också få medicinsk utbildning.

4.10 Exceptionella situationer

I överraskande undantagssituationer till sjöss (brand, grundstötning eller annan allvarlig olycka) är det ofta omöjligt att få hjälp till fartyget, varvid alla arbetstagare måste vara med i räddningsåtgärder. Varje arbetstagare oberoende av yrkesbenämningen har på förhand ålagts en viss uppgift för exceptionella situationer. Uppgiften kan vara t.ex. brandsläckning, rökdykning, nedfiring av livbåtar, evakuering av passagerare, styrning av livbåt eller givande av första hjälp.

Beredskapen för och uppgifterna i exceptionella situationer förutsätter att varje arbetstagare har sådant hälsotillstånd och sådan funktionsförmåga att han eller hon kan handla i ovan nämnda situationer.

5 HÄLSOKRAVEN FÖR SKEPPSARBETE

I 7 § 2 mom. förordningen om läkarundersökning av sjömän föreskrivs vad som skall framgå av intyg som utfärdats på grund av första eller förnyad undersökning. Av paragrafen framgår också målen och särdragen ingående i de krav som ställs på arbetstagarens hälsa.

Av intyg skall framgå:

att arbetstagaren till sin fysiska hälsa är duglig till den anställning han söker och att han icke har sådan skada eller sjukdom som hindrar eller uppenbart försvårar hans arbete;

att hos arbetstagaren icke kan konstateras eller har konstaterats mentala störningar av betydelse eller karaktärslyte;

att arbetstagarens syn och hörsel är sådan som förutsätts i fastställda anvisningar samt att färgsinnet hos arbetstagare som anställs i däckstjänst dessutom är sådant som anvisningarna förutsätter;

att arbetstagaren icke lider av sjukdom, som kan antagas bli förvärrad i skeppsarbete eller som kan förmodas medföra fara för övriga ombordvarandes hälsa; samt

att, om arbetstagaren icke uppnått 18 års ålder, anställningen på fartyget ej är menlig för hans hälsa eller hans kroppsliga eller själsliga utveckling.

I det följande redogörs för hälsokraven punkt för punkt.

5.1 Den fysiska hälsan

... arbetstagaren till sin fysiska hälsa är duglig till den anställning han söker och att han icke har sådan skada eller sjukdom som hindrar eller uppenbart försvårar hans arbete; (7 § 2 mom. 1 punkt);

Besättningens hälsotillstånd och funktionsförmåga skall vara sådana att besättningen också i nödsituationer kan samarbeta för att säkerställa människornas och fartygets säkerhet och förebygga miljöskador (STCW-95 -konventionen). I 5 § förordningen om fartygsbemanning, besättningens behörighet och vakthållning (1256/1997) förutsätts att i fartygs bemanningscertifikat skall antecknas fartygets arbetspråk, som alla besättningsmedlemmar skall förstå tillräckligt bra och på vilket föreskrifter och anvisningar gällande säkerheten meddelas. Bestämmelsen gäller passagerarfartyg, ro-ro-passagerarfartyg och tankfartyg. Om samma sak finns också en bestämmelse som gäller alla fartyg i rådets direktiv 94/58/EG om minimiutbildningsnivån för sjöfarande. Så skall arbetstagaren inte ha sådant fel eller sådan skada som uppenbart försvårar hans eller hennes tal eller hörsel eller hörförståelse.

Vid bedömningen av den fysiska hälsan skall både arbetstagarens fysiska prestationsförmåga och fysiska kroppsbyggnad beaktas. Den fysiska prestationsförmågan skall vara tillräcklig för de uppgifter som hör till den tilltänkta tjänsten under förhållanden som förekommer på fartyget. Ett fartyg består av arbetslokaler på olika nivåer, varvid förmågan att röra sig i trappor är ett grundläggande hälsokrav. Även om det finns hissar ombord är det omöjligt att använda dem i exceptionella situationer och var och en måste då klara sig i trappor.

Ett grundläggande krav för lämpligheten för arbetet är förmågan att utföra medeltungt kroppsarbete. Detta bedöms i praktiken närmast genom funktionella kriterier för cirkulationsorganen och andningsorganen, dvs. kliniska arbetsprov. I praktiken minskas prestationsförmågan betydligt av skador i stöd- och rörelseorganen, förslitningsskador och övervikt, även om hjärtat och cirkulationsorganen är i gott skick. Då måste läkaren på basis av sin yrkeskunskap och kännedom om skeppsarbete be-

döma om personen i fråga kan klara av både sina normala arbetsuppgifter och exceptionella situationer. I synnerhet vid bedömningen av arbetsförmågan hos en arbetstagarare i nedsatt kondition skall belastningsfaktorerna och uppgifterna i exceptionella situationer särskilt beaktas. Läkaren skall utöva noggrant övervägande om personen har en arm- eller benprotes.

Oberoende av arbetsuppgiften förutsätter arbetet på fartyg en god funktionsförmåga av stöd- och rörelseorganen och en god rörelsekontroll. Inte ens anfallsvis förekommande balansrubbingar kan tillåtas i fartygsförhållanden. Sådan sjukdom eller skada i rörelseorganen eller nervsystemet som medför en uppenbar rörelseskada är ett hinder för skeppsarbete. Om medeltung fysisk ansträngning orsakar sjukdomssymptom är personen inte lämplig för skeppsarbete. Typiska exempel på detta är krans-kärlssjukdom, hjärtinkompensation och ansträngningsutlöst astma.

Sjukdomar som uppträder anfallsvis och påverkar arbets- och funktionsförmågan utgör ett hinder för skeppsarbete. Personer som har epilepsi är inte lämpliga för arbetet ombord. Personer som lider av sockersjuka som kräver insulinvård och innebär en risk för chock eller koma lämpar sig inte heller för skeppsarbetet. Likaså utgör anfallsvis förekommande störningar i hjärngenomblödningen ett hinder för arbetet på fartyg. Sjukdomar av ovan nämnda typ medför arbetstagararen själv en tydlig risksituation. Vid anfall kan personen förlora medvetandet och få kramper, vilket kan leda till att han eller hon snubblar eller faller ned och skadar sig. Det är inte möjligt att i fartygsförhållanden veta om anfallet beror på någon primärsjukdom, undersöka orsaken och sköta anfallet.

Arbetstagarare får inte ha sådan sjukdom som möjligen förvärras på grund av vaka, oregelbunden arbetsrytm eller exceptionell fysisk eller psykisk belastning eller som kräver regelbunden läkemedelsbehandling.

Därtill finns det många sjukdomar som beroende av svårhetsgraden och arbetstagararens situation i övrigt kan utgöra ett hinder för att börja eller fortsätta skeppsarbetet (astma, tarmsjukdomar, endokrinologiska störningar, prostatahyperplasi osv.).

Pågående graviditet som sådan inverkar inte på dugligheten till arbete ombord. Om någon avvikelse från det normala har förekommit eller förekommer under graviditeten, skall i samarbete mellan sjömansläkare och läkaren som sköter graviditeten / rådgivningsbyrån för mödravård utredas hur graviditeten påverkar kvinnans möjligheter att klara av arbetet ombord. Vid behov måste en kontrollundersökning utföras och en remiss till moderskapspoliklinik ges.

I synnerhet i samband med skador men också i sjukdomsfall bör den undersökande läkaren vid sitt beslutsfattande beakta tillståndets prognos. Om arbetsförmågans utveckling på basis av undersökningen inte kan bedömas skall läkaren inleda nödvändiga tilläggsundersökningar och vårdåtgärder. Först när dessas resultat är färdiga skall läkaren ta ställning till personens duglighet till sjömansarbete.

5.2 Den psykiska hälsan

... hos arbetstagaren icke kan konstateras eller har konstaterats mentala störningar av betydelse eller karaktärslyte (7 § 2 mom. 2 punkt);

Sjöfaryrket innebär ovanligt många psykiska belastningsfaktorer. Personens sociala läggning, anpassningsförmåga och psykiska balans är egenskaper som i hög grad avgör hur han eller hon lyckas i gemenskapen ombord. Dessa påverkar direkt också gemenskapens atmosfär och den allmänna trivseln ombord.

Vid undersökningen skall särskild uppmärksamhet fästas vid den undersöktes psykiska tillstånd och resurser för att den begränsade fartyggemenskapen inte skulle förvärra hans eller hennes psykiska välbefinnande och det psykiska tillståndet inte skulle medverka till att arbetstagaren gör fel i arbetet och därigenom äventyra sjösäkerheten.

Personer som arbetar ombord skall vara psykiskt balanserade. När det gäller att konstatera personens psykiska hälsa vid läkarundersökning av sjömän är man i allmänhet beroende av de anamnestiska uppgifter som den undersökte ger eller som läkaren själv från annat håll har fått. Därför måste läkaren bemöda sig om att få fram sådana uppgifter och vid behov senarelägga sitt slutliga ställning till personens lämplighet.

Vid första undersökning skall man inte godkänna en sådan person till skeppsarbete som har konstaterats ha förståndshandikapp eller som har fått institutionsvård för psykiska störningar oberoende av om vården är avslutad eller fortfarande pågår. Dessutom bör särskild uppmärksamhet fästas vid eventuellt missbruk av alkohol, narkotika eller läkemedel samt eventuella självmordsförsök.

Om personen av psykiska orsaker har befriats från beväringstjänst, är det uppenbart att han inte heller skall godkännas till skeppsarbete.

Psykiska störningar som visat sig under de första åren till sjöss är ett hinder för fortsatt sjötjänst, eftersom symptom som första gången visar sig i detta skede är en stark indikation på att sjöfaryrket är mentalt olämpligt för personen i fråga. Vid senare fall av insjuknande skall tillståndets prognos och vårdmöjligheterna beaktas i högre grad än tidigare.

Vid bedömningen av arbetsförmågan hos personer som av mentalhygieniska skäl har fått institutionsvård, långvarig psykiatrisk öppen vård (medicinterapi eller annan terapi) och som lider av upprepade psykiska problem behövs ofta ytterligare utredningar i form av testning som en psykolog utför för att bedöma personens psykiska arbetsförmåga.

5.3 Sinnena

... arbetstagarens syn och hörsel är sådan som förutsätts i fastställda anvisningar samt att färgsinnet hos arbetstagare som anställs i däckstjänst dessutom är sådant som anvisningarna förutsätter (7 § 2mom. 3 punkt);

I social- och hälsovårdsministeriets beslut om den synförmåga och hörsel som fordras av sjöman (70/1985) finns tabeller om de krav som gäller sjömannens synförmåga och hörsel. Kraven som ställs på arbetstagarens synförmåga och hörsel är lindrigare i fråga om en erfaren sjöman med lång yrkesbana än för den som kommer till branschen. För personalen på däcksavdelningen är kraven som gäller sinnena strängare än för arbetstagarna på andra avdelningar.

Ett felfritt färgsinne förutsätts bara av personer i uppgifterna på däcksavdelningen. En person som arbetar på maskinavdelningen kan ha bristfälligt färgsinne. En sådan person kan dock inte arbeta i allmänna uppgifter på däck- och maskinavdelningen, eftersom arbetstagarna på däcksavdelningen skall ha felfritt färgsinne. Detta bör beaktas framför allt vid första undersökning om personens sinnen är tillräckligt goda bara för uppgifterna på ekonomi- eller maskinavdelningen.

5.4 Sjukdomar

... arbetstagaren icke lider av sjukdom, som kan antagas bli förvärrad i skeppsarbete eller som kan förmodas medföra fara för övriga ombordsvarandes hälsa (7 § 2 mom. 4 punkt);

Syftet med bestämmelsen är å ena sidan att hindra att arbetstagarens tillstånd blir sämre på grund av den sjukdom han eller hon lider av och å andra sidan att skydda andra ombordsvarandes hälsa. Arbetstagarens sjukdom kan förvärras av tre orsaker:

sjukdomen i sig själv är av sådan art att den förvärras oberoende av förhållanden och vård;

sjukdomen är av sådan art att den förvärras av faktorer som hänför sig till skeppsarbete;

sjukdomen förvärras om den inte kan skötas på rätt sätt under förhållandena ombord.

Hur en sjukdom i första gruppen påverkar arbetsförmågan skall bedömas enligt samma kriterier som ovan i fråga om fysisk hälsa. Om sjukdomens förlopp inte i betydande grad kan påverkas genom vård, rehabilitering eller yrkesbyte, är det inte skäl att förbjuda skeppsarbete så länge arbetstagaren är arbetsför. Vid den första undersökningen måste övervägas om personen klarar sig i skeppsarbetet, hurdan prognosen är och hur snabbt sjukdomen kommer att medföra arbetsoförmåga.

I de fall som hör till andra gruppen utgår övervägandet från den principen att arbetstagaren under fartygsförhållanden skall bibehålla sin arbetsförmåga. Sjömansläkaren och den eventuella andra läkare som svarar för vården skall i samarbete bedöma hur personens arbetsförmåga kommer att utvecklas. Det är psykiska och psykosomatiska sjukdomar som vanligen förvärras under fartygsförhållanden.

Utöver belastningsfaktorerna i sjöfaryrket skall möjligheterna till sjukvård ombord beaktas då man bedömer hur sjukdomar som kräver regelbunden vård och uppföljning eller någondera påverkar utövandet av sjöfaryrket. För att bedöma arbetstagarens duglighet till fartygstjänst har den undersökande läkaren rätt att med arbetstagarens samtycke få uppgifter om personens hälsotillstånd av läkarna som tidigare skött honom eller henne. För att man skall kunna dra en slutsats av personens arbetsförmåga förutsätts det att den läkare som skött honom eller henne hörs.

Beträffande personer som får riklig och regelbunden medicinvård skall vård- och komplikationsmöjligheterna noga övervägas. Om vid undersökningen konstateras en sjukdom som kan botas genom vård kan duglighetsintyget förvägras för en viss tid eller tills vidare och det kan fordras att kontroll skall utföras efter vården slutförts. Då kan dugligheten bedömas på nytt (t.ex. bräck, prostatahyperplasi).

Arbetstagaren skall inte ha en sjukdom som kan förmodas medföra fara för övriga ombordvarandes hälsa (t.ex. smittosamma sjukdomar). Läkareundersökningarna av sjömän är av sådan karaktär att man därvid kan fästa uppmärksamhet bara vid långvariga smittosamma sjukdomar. Personer som har eller haft tuberkulos kan godkännas till skeppsarbete först när det med säkerhet har konstaterats att sjukdomen är botad. Om en allmänfarlig smittosam sjukdom konstateras eller misstänks vid läkarundersökning av sjömän skall personen inte tillåtas gå ombord förrän saken har slutligt utretts.

5.5 Unga arbetstagare

... om arbetstagaren icke uppnått 18 års ålder, anställningen på fartyget ej är menlig för hans hälsa eller hans kroppsliga eller själsliga utveckling (7 § 2 mom. 5 punkt).

I sådant arbetsförhållande som avses i sjömanslagen får anställas en man som fyllt eller under förloppet av samma kalenderår fyller 16 år och en kvinna som fyllt 17 år. En kvinna som inte fyllt 18 år får inte anställas i arbete på ett fartyg som används utom det europeiska trafikområdet. Det europeiska trafikområdet som avses i sjömanslagen motsvaras av sådan närtrafik som avses i förordningen om fartygsbemannning, besättningens behörighet och vakthållning (1256/1997).

Arbetsdugligheten hos arbetstagare under 18 år, även om de är friska, skall bedömas med beaktande av deras psykiska och fysiska utveckling. Avsikten är att säkerställa att skeppsarbetet inte i ett senare skede medför fara för arbetstagarnas utveckling och hälsa.

Skeppsarbetet utgör sällan en allvarlig risk för friska ungdomars fysiska utveckling. Inverkanerna på den psykiska utvecklingen och hälsan kan vara mer betydelsefulla. Om man misstänker att risken finns borde det redan i detta skede leda till utgallring, eftersom personer under 18 år ännu har goda möjligheter att söka sig till ett mindre riskfyllt yrke. Psykisk efterblivenhet, uppenbar psykisk obalans (t.ex. asocial läggning som framkommit i skolan), rikligt bruk av alkohol och/eller narkotika som

framkommit redan i unga år kännetecknar en ung människa för vars psykiska utveckling det isolerade, psykiskt belastande arbetet ombord är en hälsorisk. I oklara fall skall man vända sig t.ex. till skolhälsovården för att utreda tillståndet innan man slutligen tar ställning till dugligheten till skeppsarbete.

5.6 Vårdhänvisning

Vårdhänvisningsmodellen i fråga om missbruket av alkohol och andra rusmedel bland sjöfarare baserar sig på de rekommendationer om vårdhänvisning av missbrukare av rusmedel som arbetsmarknadens centralorganisationer åren 1972 och 1973 har givit samt på "Företag Ab:s" vårdhänvisningssystem ingående i det s. k. socialpaketet av inkomstuppgörelsen år 1976. Vårdhänvisningssystemet har avtalats mellan arbetsmarknadsparterna.

6 UTFÖRANDET AV UNDERSÖKNINGEN

6.1 Lämnande av uppgifter för läkarundersökning

Enligt förordningen om läkarundersökning av sjömän skall arbetstagaren för den läkare som utför undersökningen förete utredning om sin identitet och med sin namnteckning bestyrka de preliminära uppgifter (anamnes) han eller hon lämnar. Avsaknad av utredningen ger läkaren inte rätt att lämna undersökningen ogjord. Innan personen undertecknar läkarintyget skall honom eller henne förklaras vad bestyrkandet av uppgifterna betyder. Genom att underteckna anamnesdelen bestyrker den undersökte att uppgifterna är sanningsenliga. Samtidigt ger personen sitt samtycke till att läkare, sjukhus och anstalter får överlämna uppgifter de har om hans eller hennes hälsotillstånd till de myndigheter som behandlar personens tjänsteduglighet och till institutet för arbetshygien.

En arbetstagare som skall genomgå en förnyad undersökning skall med sig ha intyg över den föregående undersökningen av sjömän, som visar den undersökande läkaren att det gäller att uppfölja arbetstagarens hälsotillstånd och arbetsförmåga genom en förnyad undersökning.

6.2 Avgörande om personens lämplighet för skeppsarbete

Efter att ha utfört undersökningen och jämfört personens hälsotillstånd och funktionsförmåga med de krav som ställs på ifrågavarande arbete och arbete på fartyg i allmänhet, fattar läkaren beslut om personens lämplighet för skeppsarbete. Om den undersökande läkaren i sitt utlåtande konstaterar personen vara lämplig för skeppsarbete, går han eller hon i regel direkt till den tilltänkta befattningen utan att genomgå en annan undersökning avsedd för nyanställda på rederiet.

Om det råder osäkerhet inför bedömningen av arbetstagarens hälsotillstånd, är det önskvärt att läkaren ber om ytterligare uppgifter av de läkare och anstalter som tidigare skött arbetstagaren och uppskjuter avgörandet om lämpligheten tills de nödvändiga uppgifterna har erhållits.

Beslutet ”inte lämplig” betyder att den undersökande läkaren anser att arbetstagaren inte lämpar sig för den tilltänkta befattningen. Då kan personen inte börja eller fortsätta skeppsarbetet, eftersom han eller hon inte har konstaterats vara lämplig för det. Läkaren skall tydligt anteckna i läkarintyget de punkter som har bidragit till det nekande beslutet.

6.3 Läkarens skyldighet att sända en kopia av läkarintyget till registret

Enligt lagen om ett register över läkarundersökningar av sjömän (25/1999) skall den undersökande läkaren sända en kopia av läkarintyget till det riksomfattande registret hos institutet för arbetshygien (Regioninstitutet för arbetshygien i Åbo, Tavastgatan 10, 20500 Åbo). Arbetstagarens samtycke till detta behövs inte.

Med arbetstagarens samtycke kan uppgifter om hans eller hennes tidigare hälsotillstånd lämnas ut till den läkare som utför en undersökning. Vid förandet av registret iakttas bestämmelserna om sekretess.

7 TILLSTÅND TILL UNDANTAG ELLER FÖRBUD MOT SKEPPSARBETE

7.1 Tillstånd till undantag

Om personens hälsotillstånd på basis av läkarundersökning inte uppfyller de krav som ställs på skeppsarbete kan läkaren inte konstatera personen vara lämplig för skeppsarbete. Då kan personen hos sjöfartsverket anhålla om tillstånd till undantag i enlighet med 10 § förordningen om läkarundersökningar av sjömän.

Tillstånd att fortsätta yrket kan beviljas även om arbetstagaren vid förnyad undersökning inte hade ansetts vara lämplig för skeppsarbete, om sjöfartsverket av särskilt skäl anser arbetstagaren vara duglig till ifrågavarande uppgift.

Sjöfartsverket kan av tungt vägande skäl bevilja tillstånd till undantag även för person som inte vid första undersökning ansetts vara duglig till skeppsarbete.

Vid behandlingen av ansökan om tillstånd till undantag utför sjöfartsverket ingen medicinsk bedömning och inte heller tar ställning till sökandens arbetsförhet i yrket. Det ankommer på den vårdande läkaren eller företagshälsovården att bedöma saken. I frågor som gäller tillstånd till undantag skall ett utlåtande av institutet för arbetshygien alltid begäras. Vid behov ber sjöfartsverket sökanden om tilläggsutredningar för att kunna avgöra ärendet.

Sjöfartsverket avgör i sista hand om den ansöker om tillstånd till undantag trots hans eller hennes bristfälliga sinnesfunktioner, sjukdom eller skada är förmögen att arbeta på fartyg. Då sjöfartsverket fattar beslut beaktar det i varje enskilt fall de individuella faktorer som påverkar tjänstedugligheten på fartyg, såsom bl.a. den tid personen har varit i sjömansyrke, personens tjänst på fartyget och utbildning för tjänsten samt fartygets och sjöfartens typ. Möjligheterna till sjukvård på det fartyg där personen arbetar kan beaktas då det är fråga om en erfaren arbetstagare och hans eller hennes sjukdom bevisligen är i perfekt balans. Sjöfartsverket utvärderar hur sökandens sjukdom, skada eller annan hälsobrist inverkar på hans eller hennes duglighet till tjänsten på fartyg med tanke på allmän sjösäkerhet. Bedömningen av arbetsförmågan i övrigt hör till den vårdande läkaren.

Den undersökande läkaren skall instruera personen hur man ansöker om tillstånd till undantag och vilka dokument som skall bifogas till ansökan. T.ex. om personen ansöker om tillstånd i avseende på synförmåga och hörsel förutsätts nästan alltid att intyg över undersökning utförd av specialist och dennes utlåtande är bifogade till ansökan.

Ansökan om tillstånd till undantag skall adresseras till sjöfartsverket (Sjöfartsverket, PB 171, 00181 Helsingfors). Ansökan är fritt formulerad och där måste klart nämnas sökandens namn, befattning och den tilltänkta tjänsten på fartyg samt adress och telefonnummer, varifrån tilläggsuppgifter vid behov erhålls och till vilken adress beslutet om tillstånd till undantag skall sändas. Ansökan skall vara undertecknad av sökanden. Till ansökan om tillstånd skall bifogas intyg över utförd läkarundersökning av sjömän, eventuella utlåtanden av specialisterna som undersökt och skött sökandens sjukdom eller skada, kopior av sjukjournalerna och andra dokument och utredningar som kan ha betydelse för avgörandet om tillstånd. (Sjöfartsverkets anvisning om sökande av tillstånd till undantag finns bifogad till dessa anvisningar för läkarundersökning av sjömän.)

Ansökan om tillstånd till undantag behandlas på sjöfartsverkets sjöfartsavdelning, som sköter ärenden i anslutning till fartygssäkerheten. Tillstånd kan beviljas för två år eller den kan omfatta olika begränsningar beträffande giltighetstiden, trafikområdet eller uppgiften. Tillståndet kan också innehålla villkor, t.ex. skyldighet att meddela sjöfartsverket om det sker ändringar i sökandens hälsotillstånd under tillstån-

dets giltighet, skyldighet att använda glasögon och ha reservglasögon med sig, skyldighet att använda hörapparat osv.

Om sjöfartsverket inte beviljar tillstånd till undantag har sökanden rätt att överklaga beslutet hos länsrätten och beslutet av länsrätten hos högsta förvaltningsdomstolen på sådant sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Sökanden kan också på basis av nya utredningar be sjöfartsverket att på nytt undersöka tillståndsärendet utan att det hade överklagats dessförinnan.

7.2 Förbud mot att fortsätta i skeppsarbetet

Trots att arbetstagaren vid första eller förnyad undersökning har konstaterats vara duglig till arbetet på fartyg eller beviljats tillstånd till undantag kan arbetstagarens hälsa visa sig vara sådan att han eller hon inte längre är duglig till tjänsten ombord. Om arbetstagaren inte uppfyller de hälsokrav som ställs på skepparbete och inte heller motsvarar förutsättningarna för beviljande av tillstånd för undantag, kan sjöfartsverket enligt 11 § förordningen om läkarundersökning av sjömän förbjuda arbetstagaren att fortsätta i sitt yrke tills vidare.

Innan sjöfartsverket utfärdar förbud skall det i ärendet begära utlåtanden av institutet för arbetshygien och delegationen för sjömansärenden.

Arbetstagaren har rätt att överklaga avgörandet hos förvaltningsdomstolen och förvaltningsdomstolens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen på sådant sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

7.3 Delegationen för sjömansärenden

Enligt 1 § förordningen om delegationen för sjömansärenden (535/1989) finns det för att allmänt utveckla den lagstiftning som gäller sjöfararnas arbetsförhållanden och sociala förhållanden samt behandla specialfrågor som hänför sig till sjöfararnas arbetsförhållanden i samband med arbetsministeriet en delegation för sjömansärenden såsom ett berednings-, förhandlings- och remissorgan.

Underställd delegationen är sjöfartshälsovårdssektionen, som behandlar de riktlinjer som bör iakttas vid beviljande av sådana tillstånd till undantag som avses i 10 § förordningen om läkarundersökning av sjömän och andra principiella frågor som gäller tillämpningen av förordningen. Sektionen behandlar enskilda frågor om tillstånd till undantag endast om dessa är av principiell betydelse för tillämpning av förordningen.

Delegationen för sjömansärenden har till uppgift att göra framställningar och ta initiativ som gäller utvecklande av sjöfararnas arbetsförhållanden. Med tanke på detta är det önskvärt att sjömansläkarna skulle vara initiativkraftiga och meddela delegationen för sjömansärenden, sjöfartsverket eller institutet för arbetshygien om sådana

saker i sitt arbete som kan ha betydelse för utvecklandet av sjöfararnas arbetsförhållanden och hälsovård.

8 Anvisningar för ifyllande av blanketten

Blanketten för läkarundersökning innehåller delarna anamnes och nuvarande tillstånd. Samma blankett används för både första undersökning och förnyad undersökning. Blanketten skall ifyllas med en klar och lättläst handstil eller med skrivmaskin.

Punkterna 1 – 12 i blankettens anamnesdel och punkterna 53 – 58 i delen nuvarande tillstånd ifylls av hälsocentralsbiträdet vid första undersökning då sökanden anmäler sig till undersökning hos hälsovårdscentral.

Punkterna 13 – 50 i anamnesdelen ifylls av hälsovårdare eller läkare tillsammans med sökanden.

Sökanden daterar anamnesblanketten och bestyrker den med sin namnteckning (punkterna 51 och 52).

Punkterna 59 – 103 i delen nuvarande tillstånd ifylls av den undersökande läkaren.

Vid förnyad undersökning kan de preliminära uppgifterna (anamnes) ifyllas av den undersökte själv. Då är den undersökande läkaren skyldig att före den egentliga undersökningen förvissa sig om att arbetstagaren har förstått frågorna rätt. Läkaren skall också tillsammans med den undersökte komplettera punkt 43 i anamnesdelen så att de nödvändiga uppgifterna antecknas.

Punkterna 59 – 103 i delen nuvarande tillstånd ifylls av den undersökande läkaren.

8.1 Anamnes (preliminära uppgifter)

Punkt 1	Kryssa i rutan om det gäller en första undersökning.
Punkt 2	Kryssa i rutan om det gäller en förnyad undersökning.
Punkt 3	När personen kommer till en förnyad undersökning skall han eller hon förete intyg över sin föregående läkarundersökning av sjömän. Datumet för intyget antecknas här. Om den undersökte inte har ett tidigare intyg över läkarundersökning av sjömän, skall detta anges i punkt 43.
Punkt 4	Den undersöktes efternamn.
Punkt 5	Den undersöktes personnummer och födelsedatum.

- Punkt 6 Den undersöktes förnamn.
- Punkt 7 Den undersöktes kön.
- Punkt 8 Den undersöktes hemadress, även namnet på landet, om personen är fast bosatt i annat land än Finland.
- Punkt 9 Kryssa i rutan enligt det hur den undersöktes identitet har kontrollerats.
- Punkt 10 Kryssa i rutan enligt det vilken avdelning på fartyget den undersökte söker sig till.
- Punkt 11 I rutan anges den uppgift som den undersökte tänker sköta på fartyg.
- Punkt 12 Den undersöktes arbetsår i antal på fartyg.
- Punkt 13 Kryssa för ”nej” eller ”ja” i rutan. Om svaret är ”ja”, anges en närmare förklaring i punkt 43, av vilken framgår orsaken till undersökningen eller vården, dess tidpunkt och plats. Från de uppgifter den undersökte har angivit skall hälsovårdaren eller läkaren plocka dem som är betydelsefulla för undersökningen. Sådana är uppgifterna om operativa ingrepp, åtgärderna till följd av skador, vård- och undersökningsuppgifterna om psykiatriska sjukdomar, upprepade sjukdomar eller fortvarande sjukdomar.
- Punkt 14 Man skall förfara som i punkt 13. Av denna punkt bör framgå alla möjliga åtgärder som beror på bruket av alkohol, narkotika eller mediciner oberoende av hur tillståndets senare utvecklats. Även om svaret är ”nej” är det skäl att med kompletterande frågor utreda bruket av alkohol, narkotika och mediciner och, om bruket tycks vara problematiskt, skall detta anges i intyget.
- Punkter 15 – 42 Man skall förfara som i punkterna 13 – 14. Hälsovårdaren eller läkaren skall bedöma de uppgifter den undersökte har givit och ange en närmare förklaring av betydelsefulla uppgifter i punkt 43. Den undersökte skall vid behov förklaras vad man menar med frågorna och man skall förvissa sig om att båda parterna har förstått saken rätt.
- Punkt 43 Tilläggsfält för kompletterande förklaringar av punkterna 13 – 42. Av dessa förklaringar skall även framgå vårdens tid-

punkt och vårdplatsen (sjukhus, hälsovårdscentral e.d.), varifrån närmare uppgifter om saken fås.

- Punkt 44 Kryssa för ”nej” eller ”ja” i rutan. Om svaret är ”ja”, ange en utredning om en pågående eller regelbundet upprepad vård eller medicinbehandling. Vid behov ange närmare uppgifter i punkt 43.
- Punkt 45 Kryssa för ”nej” eller ”ja” i rutan. Om svaret är ”ja”, ange medicinen och de möjliga allergiska symptom den orsakar. Vid behov ange närmare uppgifter i punkt 43.
- Punkt 46 Kryssa för ”nej” eller ”ja” i rutan.
- Punkt 47 Kryssa för ”nej” eller ”ja” i rutan. Om svaret är ”ja”, ange närmare uppgifter om graviditetstiden i punkt 43.
- Punkt 48 Kryssa för ”nej” eller ”ja” i rutan. Om svaret är ”ja”, ange räkningmängden (cigarretter/dag, pipor/dag, osv.)
- Punkt 49 Ange tjänstedughighetsklassen för den som fullgjort värnplikten.
- Punkt 50 Beroende på svaret kryssa för ”nej” eller ”ja” i rutan. Om svaret är ”ja”, kan det anges till vilken tidpunkt tillståndet till undantag gäller eller har varit gällande. Närmare uppgifter om orsakerna till att tillståndet har beviljats anges i punkt 43.
- Punkt 51 Plats och datum.
- Punkt 52 Den undersöktes underskrift och förtydligande av namnet. Det är skäl att läsa den undersökte försäkran som står före underskriften redan innan anamnesdelen ifylls för att den undersökte är medveten om sakens natur och hur uppgifterna används redan när han eller hon ger uppgifter.

8.2 Nuvarande tillstånd

- Punkter 53 – 58 Punkterna ifylls såsom i anamnesdelen.
- Punkt 59 Den undersöktes längd.
- Punkt 60 Den undersöktes vikt.
- Punkt 61 Den undersöktes blodtryck.

Punkt 62 Resultatet av urinproteintest. Undersökningen utförs med en s.k. testremsa från ett urinprov som lämnats vid undersökningstillfället. Svaret antecknas med (+) eller (-).

Punkt 63 Resultatet av uringlukosprov på motsvarande sätt som ovan.

Punkt 64 Kryssa för ”har inte utförts” eller ”har utförts” i rutan och ange datumet för RTG.

Första undersökning: Röntgenfotografering utförs för att utesluta lungtuberkulos och kartlägga situationen. Röntgenbilden skall vara högst ett år gammal. Den undersökande läkaren skall förvissa sig om undersökningen och dess resultat. Ett särskilt intyg över röntgenundersökning behöver inte bifogas till intyget över läkarundersökning av sjömän. Vid första undersökning för arbete i inrikestrafiken krävs lungröntgen inte.

Förnyad undersökning: Vid förnyad undersökning krävs lungröntgen inte. Det är dock rekommendabelt att utföra en röntgenfotografering av lungorna enligt den undersökande läkarens gottfinnande även vid den förnyade undersökningen om

- den undersöktes arbete är på ett fartyg i fjärrtrafiken
- den undersökte arbetar på ett fartyg med multinationell besättning från utanför de skandinaviska länderna
- den undersökte har varit i kontakt med en person som lider av aktiv tuberkulos
- rederiets eller flagglandets bestämmelser förutsätter lungröntgen
- den undersöktes anamnes och/eller symptom ger anledning till röntgenfotografering
- andra särskilda skäl ger anledning till fotografering.

Punkt 65 Punkten är reserverad för anteckningen av annat möjligen nödvändigt intyg. Sådant kan vara t.ex. läkarintyg för personer som hanterar livsmedel utan förpackning eller intyg över salmonellaundersökning av avföring. Närmare uppgifter anges i punkt 91.

Punkt 66 Synundersökning med Snellen-tabeller. Båda ögonen skilt för sig och samsynen undersöks. Den undersökande läkaren skall alltid utreda om den undersökte eventuellt använder kontaktlinser. Kontaktlinser jämföras med glasögon.

- Punkt 67 Om den undersökte använder glasögon eller kontaktlinser och synskärpan utan glasögon inte uppfyller fordringarna, skall synskärpan med glasögon också undersökas.
- Punkt 68 Synfälten undersöks med fingerperimetri skilt för vardera ögat.
- Punkt 69 Färgseendet undersöks i dagsljus eller i skenet av blå dagsljuslampa. Färgsinnet anses vara normalt om den undersökte utan namnvärd tvekan eller märkbart dröjsmål tolkar alla tavlor rätt. Om en enda tavla tolkas fel eller personen är märkbart osäker, skall rutan ”bristfälligt” kryssas för. Bokstavstecknen för de feltolkade tavlorna skall antecknas i punkt 91.
- Av dem som arbetar på maskin- eller ekonomiavdelningen krävs inte felfritt färgsinne, men om den undersöktes färgseende är osäkert eller bristfälligt, bör personen få veta att han eller hon inte utan tilläggsutredningar kan flytta till uppgifterna på däckavdelningen. Den allmänna principen är att i synnerhet vid första undersökning skall ögonläkares sakkunskap anlitas i lätt osäkra fall.
- Punkt 70 I punkten anges den färgseendetest som använts. Det är önskvärt att använda Boström-Kugelberg –tavlor för undersökningen av färgseendet, men Ishihara testtavlor kan också användas.
- Punkt 71 Första undersökning: Audiometerundersökning skall alltid utföras i samband med första undersökning. Undersökningen utförs i ett tyst rum med hjälp av audiometer. Undersökningsfrekvenserna är 500 – 1000 – 2000 – 3000 – 4000 (6000) – 8000 Hz. Första undersökning är en tröskeldefinition.
- Förnyad undersökning: Audiometerundersökning skall utföras med 6 års mellanrum vid förnyad undersökning. Vid dessa undersökningar kan en gallringsnivå på 20 dB användas, även om det då också är önskvärt att bestämma hörseltrösklarna.
- Punkt 72 Vid andra förnyade undersökningar räcker det med att fastställa talhörseln. Då undersöks vardera örat skilt för sig. I normal samtalston riktas ord till den undersökte som skall upprepa dem. Röstvolymen skall hållas jämn också om personen inte kan upprepa orden. Räkneord skall undvikas, eftersom det är lätt att gissa sig till dem. Resultaten anges skilt

för sig för vartdera örat i form av det avstånd i meter på vilket personen uppfattar orden.

Endast för ekonomipersonalen är det tillåtet att använda hörapparat. Om person i däck- och allmäntjänster uppnår erforderliga resultat bara med hjälp av hörapparat, skall anteckning därom göras i intyget och avgörandet om duglighet lämnas till sjöfartsverket. Anteckning om användningen av hörapparat skall göras i punkt 91.

- Punkter 73 – 90 Normalt fynd anges genom att kryssa för ”nej” –rutan och patologiskt undersökningsfynd anges genom att kryssa för ”ja”-rutan. Om ja-svaret anges en närmare förklaring i punkt 91.
- Punkt 91 Tilläggsutrymme för kompletterande utredningar om punkterna 59 – 90 och för andra möjliga tilläggsutredningar.
- Punkt 92 Kryssa för ”ja” –rutan om den undersökte lämpar sig för alla tjänster på fartyg och ”nej”-rutan om personen inte lämpar sig för all tjänstgöring. Den undersökte får arbeta på däcksavdelning och i allmän tjänst förutsatt att han eller henne lämpar sig för all tjänstgöring. Grunderna för nej-svaret skall antecknas. Vid behov anges närmare utredningar i punkt 91.
- Punkt 93 Kryssa för ”ja”-rutan om den undersökte lämpar sig för arbete på maskinavdelningen och ”nej”-rutan om inte. Den som lämpar sig för tjänsten endast i denna punkt får inte anställas i arbete på däcksavdelningen men får arbeta på ekonomiavdelningen. Grunderna för nej-svaret skall antecknas. Vid behov anges närmare utredningar i punkt 91.
- Punkt 94. Kryssa för ”ja”-rutan om den undersökte är duglig för tjänsten på ekonomiavdelningen och för ”nej”-rutan om inte. Den som lämpar sig för tjänsten endast i denna punkt får inte anställas till arbete på andra avdelningar på fartyg. Grunderna för nej-svaret skall antecknas. Vid behov anges närmare utredningar i punkt 91.
- För att bli godkänd till en läroanstalt skall personen vara duglig till tjänstgöring på den avdelning och i de uppgifter för vilka läroanstalten eller studielinjen personen söker tillger utbildning.
- Punkt 95 Genom att kryssa för denna punkt låter den undersökande läkaren sjöfartsverket avgöra den undersöktes tjänsteduglig-

het genom tillståndsförfarande. Grunderna för avgörandet skall antecknas. Vid behov anges närmare utredningar i punkt 91.

- Punkt 96 I denna punkt kan den undersökande läkaren föreslå att en förnyad undersökning måste utföras tidigare än normalt. De punkter som avgörandet baserar sig på skall antecknas. Vid behov anges närmare utredningar i punkt 91.
- Punkt 97 För att utreda tjänstedugligheten kan den undersökande läkaren föreslå att sökanden skall undersökas av en specialist. Vid behov anges närmare utredningar i punkt 91.
- Punkt 98 Plats och datum.
- Punkt 99 Den undersökande läkarens underskrift och stämpel eller förtydligande av namnteckningen.
- Punkt 100 Undersökningsplatsens adress och telefonnummer i vilket ytterligare upplysningar kan ges av den undersökande läkaren. Kontaktuppgifterna skall vara tydliga även i den kopia av intyget som skall sändas till institutets för arbetshygien register.
- Punkt 101 Kryssa för rutan om undersökningen har utförts av sjömansläkare vid sjömanshälsovårdscentral.
- Punkt 102 Kryssa för rutan om undersökningen har utförts av sjömansläkare annorstädes än vid sjömanshälsovårdscentral. Om det gäller första undersökning för utrikesfart skall orsaken till att undersökningen inte utförts vid sjömanshälsovårdscentral anges i punkt 91.
- Punkt 103 Kryssa för rutan om undersökningen inte har utförts av sjömansläkare. Om det gäller första undersökning eller förnyad undersökning för utrikesfart skall orsaken till varför undersökningen utförts av annan läkare än sjömansläkare anges i punkt 91.

*Bilagor***Författningar**

Förordning om läkarundersökning av sjömän (476/1980)

Social- och hälsovårdsministeriets beslut om den synförmåga och hörsel som fordras av sjöman (70/1985)

Social- och hälsovårdsministeriets beslut om godkännande av läkare som sjömansläkare (1250/1997)

Lag om ett register över läkarundersökningar av sjömän (25/1999)

Förordning om fartygsbemanning, besättningens behörighet och vakthållning (1256/1997) 4 och 15 §

Folkhälsolag (66/1972) 14a §

Folkhälsoförordning (802/1992) 5 §

Förordning om sjömansläroanstalter (497/1987) 24 §

Blanketter

Läkarundersökning av sjömän, första undersökning och förnyad undersökning, anamnes
Läkarundersökning av sjömän, första undersökning och förnyad undersökning, nuvarande tillstånd

(svenska, finska, engelska)

Hälsotillståndsförsäkran för sjötjänst

(finska, svenska)

Sjöfartsverkets anvisning om sökande av tillstånd till undantag

(svenska, finska, engelska)

LÄKARUNDERSÖKNING AV SJÖMAN

(Förordning om läkarundersökning av sjöman 476/1980)

1 Första undersökning (anamnes) 2 Förnyad undersökning (anamnes)

3 Datum för föregående undersökning

Skriv ut blanketten 3 st.:

1 Till den undersökte, 2 Till Institutet för arbetshygien, 3 Till läkaren

4 Efternamn		5 Personbeteckning	
6 Förmamn		7 Kön ☐ 1 Man ☐ 2 Kvinna	
8 Adress			
9 Den undersöktes identitet har kontrollerats ☐ 11 Pass; nr och utfärdsland ☐ 2 Körkort ☐ 3 Annat officiellt identitetsbevis ☐ 4 Känd			
10 Avdelning på fartyget ☐ 1 Däckavdelning ☐ 2 Maskinavdelning ☐ 3 Annan			
11 Uppgift / avsedd uppgift ombord		12 Hur många år har ni arbetat till sjöss?	
13 Har ni någon gång / efter föregående undersökning undersökts av läkare eller behandlats på mottagning, sjukhuspoliklinik eller -avdelning? ☐ 1 Nej ☐ 2 Ja		14 Har ni på grund av användning av alkohol eller narkotika eller läkemedel varit intagen eller behandlats i institutions- eller öppen vård eller har ni missbrukat dessa medel? ☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	

Har ni eller har ni haft följande sjukdomar?

15 Tumör	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	29 Återkommande hosta eller andnöd	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
16 Diabetes	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	30 Astma	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
17 Sköldkörtelsjukdom	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	31 Mun- eller tandsjukdom	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
18 Blodsjukdom (anemi, leukemi, hemorragisk sjukdom)	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	32 Magsår	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
19 Mental störning (depression m.m.)	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	33 Annan buk- eller tarmsjukdom	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
20 Ögonsjukdom	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	34 Bräck	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
21 Öronsjukdom	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	35 Njursjukdom eller annan urinvägssjukdom	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
22 Återkommande huvudvärk	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	36 Könssjukdom	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
23 Yrsel, medvetslöshetsanfall, svimningar	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	37 Hudsjukdom	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
24 Epilepsi, kramp	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	38 Begränsad rörelseförmåga	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
25 Förlamning	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	39 Ledsjukdom	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
26 Blodtryckssjukdom	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	40 Ryggbesvär, -sjukdom	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
27 Hjärtsjukdom	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	41 Allergi	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
28 Annan sjukdom av cirkulationsorgan	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	42 Andra fel, skador, sjukdomar	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja

43 Noggrannare redogörelse för de föregående "Ja"-punkterna 13 - 42, till exempel vårdplats och -tidpunkt samt för punkterna 44 - 50 (ifrågavarande nummer anges):

44 Får ni någon regelbunden behandling eller använder ni regelbundet eller återkommande något läkemedel? ☐ 1 Nej ☐ 2 Ja (vad)			
45 Är ni allergisk för något läkemedel? ☐ 1 Nej ☐ 2 Ja (läkemedlets namn och symtom)			
46 Tycker ni att ni är arbetsförmögen? ☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	47 Är ni gravid? ☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	48 Röker ni? ☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	3 Hur många cigaretter per dag?
49 Tjänsteduglighetskategori		50 Har ni sökt dispens / har ni dispens? ☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	

Härmed intygar jag att uppgifterna som jag har gett är sanningsenliga och att jag inte har dolt något som gäller mitt hälsotillstånd. Läkarna, sjukhusen och anstalterna får överlåta alla uppgifter om mitt hälsotillstånd som de har till de sjöfartsmyndigheter som behandlar min tjänsteduglighet och till Institutet för arbetshygien (läses upp för den undersökte).

51 Ort och datum

52 Underskrift och namnförtydligande av den undersökte

Läkarintygen jämte uppgifter är sekretessbelagda (Lag om patientens ställning och rättigheter 785/1992, 13 §). Om skydd av uppgifterna och tystnadsplikt bestäms i personuppgiftslagen (523/1999, 32 - 33 §).

LÄKARUNDERSÖKNING AV SJÖMAN

(Förordning om läkarundersökning av sjöman 476/1980)

53 Första undersökning (nuvarande tillstånd) 54 Förnyad undersökning (nuvarande tillstånd)

3 Datum för föregående undersökning

Skriv ut blanketten 3 st.:

1 Till den undersökte, 2 Till Institutet för arbetshygien, 3 Till läkaren

56 Personbeteckning	57 Efternamn
58 Förnamn	

Undersökningsresultat

59 Längd, cm	60 Vikt, kg	61 Blodtryck /	62 Protein i urinen	63 Socker i urinen	64 RTG lungor ☐ 1 har inte utförts ☐ 2 har utförts, datum:	65 Annat intyg ☐
--------------	-------------	-------------------	---------------------	--------------------	--	--

Näkö

66 Synskärpa utan glasögon 1 höger öga 2 vänster öga 3 samsyn			67 Synskärpa med glasögon 1 höger öga 2 vänster öga 3 samsyn			68 Synfält 1 höger öga ☐ 1 normalt ☐ 2 bristfälligt		2 vänster öga ☐ 1 normalt ☐ 2 bristfälligt	
69 Färgseende ☐ 1 inte testat ☐ 2 normalt ☐ 3 bristfälligt						70 Använt färgseendetest			

Hörsel

71 Audiometer								
	500 Hz	1000 Hz	2000 Hz	3000 Hz	4000 Hz	6000 Hz	8000 Hz	72 Tal- och viskningstest (i meter)
1 höger öra								
2 vänster öra								

Patologiska fynd

73 Mun	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	82 Buk	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
74 Tänder	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	83 Bräck	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
75 Öron, trumhinnor	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	84 Matsmältningsorganen	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
76 Ögon, ögonens rörelser, pupiller	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	85 Övre och nedre extremiteterna	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
77 Lungor och bröstorg	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	86 Rygggrad	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
78 Hjärta	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	87 Balans och koordination	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
79 Perifer puls	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	88 Psyke	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
80 Aderbräck	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	89 Smittsam sjukdom	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja
81 Hud	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja	90 Annat	☐ 1 Nej ☐ 2 Ja

91 Noggrannare redogörelse för de föregående punkterna och för punkterna 92 - 97 (ifrågavarande nummer anges) samt eventuellt andra redogörelser:

Utlåtande

92 Lämplig för alla slags tjänster ☐ 1 Ja ☐ 2 Nej (punkter)	93 Lämplig för maskintjänst ☐ 1 Ja ☐ 2 Nej (punkter)
94 Lämplig för annan slags tjänst ☐ 1 Ja ☐ 2 Nej (punkter)	95 Lämnas för undantagsförfarande på följande grunder ☐ 1 Ja (punkter)
96 Jag föreslår förnyad undersökning före (datum) ☐ 1 Ja	97 Jag föreslår undersökning av specialistläkare på följande grunder ☐ 1 Ja (punkter)

Jag intygar riktigheten i ovanstående uppgifter på heder och samvete.

98 Ort och datum

99 Läkarens underskrift och stämpel eller namnförtydligande

100 Undersökningsställets adress och telefonnummer

101 Undersökningen utfördes av sjömansläkare på en sjömanshälsovårdscentral 102 Undersökningen utfördes av sjömansläkare på annat ställe än sjömanshälsovårdscentral 103 Undersökningen utfördes av annan läkare än sjömansläkare

Läkarintygen jämte uppgifter är sekretessbelagda (Lag om patientens ställning och rättigheter 785/1992, 13 §). Om skydd av uppgifterna och tystnadsplikt bestäms i personuppgiftslagen (523/1999, 32 - 33 §).

MERIMIEHEN LÄÄKÄRINTARKASTUS

(Asetus merimiehen lääkärintarkastuksista 476/1980)

 1 Aikutarkastus (esitiedot) 2 Uusintatarkastus (esitiedot)

3 Edellisen tarkastuksen pvm

Tulosta 3 kappaleena:

1 tarkastettavalle, 2 Työterveyslaitokselle, 3 lääkärille

4 Sukunimi	5 Henkilötunnus
6 Etunimet	7 Sukupuoli ☐ 1 Mies ☐ 2 Nainen
8 Osoite	
9 Tarkastettavan henkilöllisyys varmistettu ☐ 11 Passi: nro ja antomaa ☐ 2 Ajokortti ☐ 3 Muu virallinen henkilötodistus ☐ 4 Tunnettu	
10 Osasto aluksella ☐ 1 Kansiosasto ☐ 2 Koneosasto ☐ 3 Muu	
11 Tehtävä / aiottu tehtävä aluksella	12 Aika laivatyössä vuosina
13 Oletteko ollut lääkärin tutkittavana tai hoidettavana vastaanotolla, sairaalan poliklinikalla tai osastolla koskaan / edellisen tarkastuksen jälkeen? ☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	14 Oletteko alkoholin tai huumeiden tai lääkkeiden käytön vuoksi ollut laitosta tai avohoidossa tai onko teillä esiintynyt näiden aineiden väärinkäyttöä? ☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä

Onko Teillä tai onko Teillä ollut seuraavia sairauksia?

15 Kasvain	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	29 Toistuva yskä tai hengenahdistus	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
16 Diabetes	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	30 Astma	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
17 Kilpirauhassairaus	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	31 Suu- tai hammassairaus	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
18 Veritauti (anemia, leukemia, verenvuototauti tms.)	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	32 Vatsahaava	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
19 Mielenterveyden häiriö (masennus tms.)	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	33 Muu vatsa- tai suolistosairaus	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
20 Silmäsairaus	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	34 Tyrä	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
21 Korvasairaus	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	35 Munuais- tai muu virtsateiden sairaus	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
22 Toistuva päänsärky	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	36 Sukupuolitauti	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
23 Huimaus, tajuttomuuskohtauksia, pyörtymisiä	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	37 Ihosairaus	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
24 Epilepsia, kouristuksia	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	38 Rajoittunut liikuntakyky	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
25 Halvaus	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	39 Nivelsairaus	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
26 Verenpainetauti	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	40 Selkävika, -sairaus	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
27 Sydänsairaus	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	41 Allergia	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
28 Muu verenkiertoelinten sairaus	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	42 Muu vika, vamma, sairaus	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä

43 Tarkempi selvitys edellisiin 13 - 42 kyllä-kohtiin esim. hoitopaikka ja -ajankohta sekä kohtiin 44 - 50 (ko. kohdan numero eteen):

44 Saatteko jotain säännöllistä hoitoa tai käytättekö jotain säännöllistä tai ajoittain/toistuvasti otettavaa lääkitystä?

 1 Ei 2 Kyllä (minkälaista)

45 Oletteko allerginen jollekin lääkkeelle?

 1 Ei 2 Kyllä (lääkkeen nimi ja oireet)

46 Oletteko mielestänne työkykyinen?

 1 Ei 2 Kyllä

47 Oletteko raskaana?

 1 Ei 2 Kyllä

48 Tupakoittekö?

 1 Ei 2 Kyllä

3 Kuinka paljon / pv

49 Palvelukelpoisuusluokka

50 Oletteko hakenut poikkeuslupaa / onko teillä poikkeuslupa?

 1 Ei 2 Kyllä**Täten vakuutan, että edellä esittämäni tiedot ovat totuudenmukaisia, enkä ole salannut mitään terveydentilaani koskevaa seikkaa.****Lääkärit, sairaalat ja laitokset saavat antaa hallussaan olevia tietoja terveydentilastani palvelukelpoisuuttani käsitteleville merenkuluviranomaisille ja Työterveyslaitokselle (luetaan tarkastettavalle).**

51 Paikka ja pvm

52 Tarkastettavan allekirjoitus ja nimenselvennys

Lääkärintodistukset ja niihin sisältyvät tiedot ovat salassapidettäviä (Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992, 13 §). Tietojen suojaamisesta ja vaitiolovelvollisuudesta säädetään henkilötietolaissa (523/1999, 32 - 33 §).

MERIMIEHEN LÄÄKÄRINTARKASTUS

(Asetus merimiehen lääkärintarkastuksista 476/1980)

53 Alkutarkastus (nykytila) 54 Uusintatarkastus (nykytila)

55 Edellisen tarkastuksen pvm

Tulosta 3 kappaleena:

1 tarkastettavalle, 2 Työterveyslaitokselle, 3 lääkärille

56 Henkilötunnus	57 Sukunimi
58 Etunimet	

Lääkärintutkimuksen tulokset

59 Pituus, cm	60 Paino, kg	61 Verenpaine /	62 Virtsan valkuainen	63 Virtsan sokeri	64 Keuhkojen RTG-kuvaus ☐ 1 ei kuvattu ☐ 2 kuvattu, pvm:	65 Muu todistus ☐
---------------	--------------	--------------------	-----------------------	-------------------	--	---

Näkö

66 Näöntarkkuus ilman silmälaseja 1 oikea silmä 2 vasen silmä 3 yhteisnäkö			67 Näöntarkkuus silmälaseilla 1 oikea silmä 2 vasen silmä 3 yhteisnäkö			68 Näkökenttä 1 oikea silmä 2 vasen silmä ☐ 1 normaali ☐ 1 normaali ☐ 2 vajausta ☐ 2 vajausta	
69 Värinäkö ☐ 1 ei testattu ☐ 2 normaali ☐ 3 puutteellinen						70 Käytetty värinäköttesti	

Kuulo

71 Audiometri

	500 Hz	1000 Hz	2000 Hz	3000 Hz	4000 Hz	6000 Hz	8000 Hz	72 Puhe- ja kuiskaustesti (metreinä)
1 oikea korva								
2 vasen korva								

Patologisia löydöksiä

73 Suu	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	82 Vatsa	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
74 Hampaat	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	83 Tyrä	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
75 Korvat, tärykalvot	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	84 Ruuansulatuselimistö	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
76 Silmät, silmien liikkeet, pupillit	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	85 Ylä- ja alaraajat	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
77 Keuhkot ja rintakehä	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	86 Selkäranka	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
78 Sydän	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	87 Tasapaino ja koordinaatio	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
79 Perifeeriset pulssit	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	88 Psykye	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
80 Suonikohjut	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	89 Tartuntatauti	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä
81 Iho	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä	90 Muu	☐ 1 Ei ☐ 2 Kyllä

91 Tarkempi selvitys edellisiin kohtiin ja kohtiin 92 - 97 (ko. kohdan numero eteen) sekä mahdolliset muut selvitykset:

Lausunto

92 Soveltuu kaikkeen palvelukseen ☐ 1 Kyllä ☐ 2 Ei (kohdat)	93 Soveltuu konepalvelukseen ☐ 1 Kyllä ☐ 2 Ei (kohdat)
94 Soveltuu muuhun palvelukseen ☐ 1 Kyllä ☐ 2 Ei (kohdat)	95 Jätetään poikkeuslupamenettelyyn seuraavilla perusteilla ☐ 1 Kyllä
96 Ehdotan uusintatarkastusta (pvm) mennessä ☐ 1 Kyllä	97 Ehdotan erikoislääkärin tutkimusta seuraavilla perusteilla ☐ 1 Kyllä

Vakuutan edellä olevat tiedot oikeiksi kunniani ja omantuntoni kautta.

98 Paikka ja pvm

99 Lääkärin allekirjoitus ja leima tai nimenselvennys

100 Tarkastuspaikan osoite ja puhelinnumero

101 Tarkastuksen on suorittanut merimieslääkäri merimiesterveyskeskuksessa 102 Tarkastuksen on suorittanut merimieslääkäri muualla kuin merimiesterveyskeskuksessa 103 Tarkastuksen on suorittanut muu lääkäri kuin merimieslääkäri

Lääkärintodistukset ja niihin sisältyvät tiedot ovat salassapidettäviä (Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992, 13 §). Tietojen suojaamisesta ja vaitiolovelvollisuudesta säädetään henkilötietolaissa (523/1999, 32 - 33 §).

SEAMAN'S MEDICAL EXAMINATION

(Decree on Seaman's Medical Examinations 476/1980)

Print 3 copies:

- 1 To the examinee
- 2 to the Finnish Institute of Occupational Health
- 3 to the doctor

1 Initial examination (history)

2 Re-examination (history)

3 Date of previous examination

4 Surname		5 Identity code	
6 Given names		7 Sex ☐ 1 Male ☐ 2 Female	
8 Address			
9 Identity of the examinee confirmed ☐ 11 Passport: No., issued by (country) ☐ 2 Driver's licence ☐ 3 Other official ID ☐ 4 Known			
10 Department on the vessel ☐ 1 Deck ☐ 2 Engine room ☐ 3 Other			
11 Assignment / planned assignment on the vessel			12 Time in maritime work (years)
13 Have you ever / since your previous examination been examined by a doctor or treated at a consultation or at an outpatient department or ward of a hospital? ☐ 1 No ☐ 2 Yes		14 Have you been treated at an institution or an outpatient department for abuse of alcohol, narcotics or medicines or do you have a history of abuse of these substances? ☐ 1 No ☐ 2 Yes	
Do you have or have you had any of the following conditions?			
15 Tumour	☐ 1 No ☐ 2 Yes	29 Recurrent cough or shortness of breath	☐ 1 No ☐ 2 Yes
16 Diabetes	☐ 1 No ☐ 2 Yes	30 Asthma	☐ 1 No ☐ 2 Yes
17 Thyroidal disease	☐ 1 No ☐ 2 Yes	31 Oral or dental disease	☐ 1 No ☐ 2 Yes
18 Haematological illness (anaemia, leukaemia, haemophilia etc.)	☐ 1 No ☐ 2 Yes	32 Gastric ulcer	☐ 1 No ☐ 2 Yes
19 Mental disturbance (depression etc.)	☐ 1 No ☐ 2 Yes	33 Other abdominal or intestinal disease	☐ 1 No ☐ 2 Yes
20 Eye disease	☐ 1 No ☐ 2 Yes	34 Hernia	☐ 1 No ☐ 2 Yes
21 Ear disease	☐ 1 No ☐ 2 Yes	35 Renal disease or other disease of the urinary tract	☐ 1 No ☐ 2 Yes
22 Recurrent headache	☐ 1 No ☐ 2 Yes	36 Veneral disease	☐ 1 No ☐ 2 Yes
23 Dizziness, spells of unconsciousness, fainting	☐ 1 No ☐ 2 Yes	37 Skin disease	☐ 1 No ☐ 2 Yes
24 Epilepsy, convulsions	☐ 1 No ☐ 2 Yes	38 Limited mobility	☐ 1 No ☐ 2 Yes
25 Paralysis	☐ 1 No ☐ 2 Yes	39 Arthropathy	☐ 1 No ☐ 2 Yes
26 Hypertension	☐ 1 No ☐ 2 Yes	40 Back problem, disease	☐ 1 No ☐ 2 Yes
27 Cardiac disease	☐ 1 No ☐ 2 Yes	41 Allergy	☐ 1 No ☐ 2 Yes
28 Other disease of the cardiovascular system	☐ 1 No ☐ 2 Yes	42 Other disorder, disability, disease	☐ 1 No ☐ 2 Yes
43 Closer explanation of "yes" in the previous items 13 through 42, e.g. treatment site and period and of items 44 through 50 (please give the number of the item first): 			
44 Are you receiving any regular, occasional or recurrent treatment or / and medication? ☐ 1 No ☐ 2 Yes (please specify)			
45 Are you allergic to any medicine? ☐ 1 No ☐ 2 Yes (name of the medicine and symptoms)			
46 Do you regard yourself fit for work? ☐ 1 No ☐ 2 Yes	47 Are you pregnant? ☐ 1 No ☐ 2 Yes	48 Are you a smoker? ☐ 1 No ☐ 2 Yes	3 How many cigarettes per day?
49 Fitness class	50 Have you applied for an exemption order / do you have an exemption order? ☐ 1 No ☐ 2 Yes		

I hereby confirm that the above information given by me is truthful and that I have not concealed anything about my state of health. Doctors, hospitals and institutions may give data in their possession regarding my state of health to navigation authorities determining my fitness class and to the Finnish Institute of Occupational Health (to be read aloud to the individual examined).

51 Place and date

52 Signature and name in print of the individual examined

Medical reports and data are confidential (Act on the Status and Rights of Patients 785/1992, § 13). Data protection and medical confidentiality are laid down in the Personal Data Act (523/1999, § 32 - 33).

SEAMAN'S MEDICAL EXAMINATION

(Decree on Seaman's Medical Examinations 476/1980)

Print 3 copies:

- 1 To the examinee
- 2 to the Finnish Institute of Occupational Health
- 3 to the doctor

- 53 Initial examination (present state)**

 54 Re-examination (present state)

55 Date of previous examination

56 Identity code	57 Surname
58 Given names	

Results of the medical examination

59 Height, cm	60 Weight, kg	61 Blood pressure /	62 Urinary protein	63 Urinary glucose	64 Chest X-ray ☐ 1 not taken ☐ 2 taken, date:	65 Other certificate ☐
---------------	---------------	---------------------	--------------------	--------------------	---	--

Sight

66 Visual acuity without spectacles 1 right eye 2 left eye 3 fusion			67 Visual acuity with spectacles 1 right eye 2 left eye 3 fusion			68 Visual field 1 right eye 2 left eye ☐ 1 normal ☐ 1 normal ☐ 2 deficient ☐ 2 deficient	
69 Colour vision ☐ 1 not tested ☐ 2 normal ☐ 3 deficient						70 Colour vision test used	

Hearing

71 Audiometer								72 Conversational voice and forced whisper test (meters)
	500 Hz	1000 Hz	2000 Hz	3000 Hz	4000 Hz	6000 Hz	8000 Hz	
1 right ear								
2 left ear								

Pathological findings

73 Mouth ☐ 1 No ☐ 2 Yes	82 Abdomen ☐ 1 No ☐ 2 Yes
74 Teeth ☐ 1 No ☐ 2 Yes	83 Hernia ☐ 1 No ☐ 2 Yes
75 Ears, tympanic membranes ☐ 1 No ☐ 2 Yes	84 Digestive system ☐ 1 No ☐ 2 Yes
76 Eyes, eye movements, pupils ☐ 1 No ☐ 2 Yes	85 Upper and lower limbs ☐ 1 No ☐ 2 Yes
77 Lungs and chest ☐ 1 No ☐ 2 Yes	86 Spine ☐ 1 No ☐ 2 Yes
78 Heart ☐ 1 No ☐ 2 Yes	87 Balance and co-ordination ☐ 1 No ☐ 2 Yes
79 Peripheral pulses ☐ 1 No ☐ 2 Yes	88 Mental status ☐ 1 No ☐ 2 Yes
80 Varicose veins ☐ 1 No ☐ 2 Yes	89 Infectious disease ☐ 1 No ☐ 2 Yes
81 Skin ☐ 1 No ☐ 2 Yes	90 Other ☐ 1 No ☐ 2 Yes

91 Closer explanation of previous items and items 92 through 97 (please give the number of the item first) and possible other explanations:

Statement

92 Fit for all kinds of service ☐ 1 Yes ☐ 2 No (items)	93 Fit for engine service ☐ 1 Yes ☐ 2 No (items)
94 Fit for other kind of service ☐ 1 Yes ☐ 2 No (items)	95 Exemption order procedure is required for the following reasons ☐ 1 Yes (items)
96 I suggest a re-examination by (date) ☐ 1 Yes (items)	97 I suggest an examination by a specialist for the following reasons ☐ 1 Yes (items)

I hereby certify the above to be true, on my honour and conscience.

98 Place and date

99 Signature and stamp or name in print of the doctor

100 Address and telephone number of the examination site

101 The examination was conducted by a seaman's doctor in a seaman's health centre ☐	102 The examination was conducted by a seaman's doctor at another site than a seaman's health centre ☐	103 The examination was conducted by a doctor other than a seaman's doctor ☐
--	--	--

Medical reports and data are confidential (Act on the Status and Rights of Patients 785/1992, § 13). Data protection and medical confidentiality are laid down in the Personal Data Act (523/1999, § 32 - 33).

TERVEYDENTILAVAKUUTUS MERIPALVELUUN
HÄLSOTILLSTÄNDSFÖRSÄKRAN FÖR SJÖTJÄNST

1 Työnantajalle
2 Työntekijälle

Täytettävä painokirjaimin. Bör fyllas i med tryckbokstäver.

Sukunimi Släktnamn	
Etunimet Förnamn	
Henkilötunnus Personbeteckning	
Osoite Adress	
Postinumero ja postitoimipaikka Postnummer och postanstalt	
Puhelin (myös suunta) Telefon (även riktnummer)	
Aiottu toimi aluksella Tilltänkt befattning på fartyget	
Aluksen nimi Fartygets namn	
Varustamo Rederi	
Viimeinen merimieslääkärintodistus Senaste sjömansläkarintyg	
Antopäivämäärä Datum för utfärdandet	Antopaikka Plats för utfärdandet
Merimieslääkärin nimi Sjömansläkarens namn	
Vakuutan, että terveydentilassani ei ole tapahtunut muutoksia liitteenä olevan merimieslääkärintodistuksen antamisen jälkeen. Jag försäkrar att det inte har skett förändringar i mitt hälsotillstånd efter utfärdandet av bifogade läkarintyg.	
Paikka ja päivämäärä Plats och datum	Työntekijän allekirjoitus Arbetstagarens underskrift

Liitteenä alkuperäinen merimieslääkärintodistus (alle 2 vuoden ikäinen) mahdollisine liitteineen. Terveystilavakuutuksella ei ole vaikutusta merimieslääkärintodistuksen voimassaoloaikaan.

Sjömansläkarintyget (mindre än 2 år gammalt) i original jämte eventuella bilagor. Hälsotillståndsförsäkringen har inte inverkan på sjömansläkarintygets giltighetstid.

TERVEYDENTILAVAKUUTUS MERIPALVELUUN

Terveydentilavakuutus meripalveluun korvaa merimiehen lääkärintarkastuksista annetussa asetuksessa (476/80) tarkoitettun lääkärintarkastuksen silloin, kun työntekijä palaa/ryhtyy toimeensa työsopimus- tai virkasuhteen päätyttyä tai muun toimessaolon vastaavasti lakattua edellyttäen

1. että edellisestä merimieslääkärintarkastuksesta on kulunut aikaa vähemmän kuin kaksi vuotta, ja
2. että työntekijän terveydentilassa ei mainitun lääkärintarkastuksen jälkeen ole tapahtunut muutoksia, ja
3. että työntekijän toimessaolo ei ole keskeytynyt tapaturman tai pitkäaikaisen sairauden vuoksi.

Työntekijä täyttää lomakkeen TERVEYDENTILAVAKUUTUS MERIPALVELUUN (TM 8.98a) ja toimittaa sen allekirjoituksellaan varustettuna työnantajalleen. Lomakkeeseen tulee liittää merimieslääkärintodistus, jonka antamisesta on kulunut aikaa vähemmän kuin kaksi vuotta, ja sen mahdolliset liitteet (esimerkiksi merenkulkuhallituksen poikkeuslupapäätös) alkuperäisinä.

Terveydentilavakuutuksella ei ole vaikutusta merimieslääkärintodistuksen voimassaoloaikaan.

HÄLSOTILLSTÅNDSFÖRSÄKRAN FÖR SJÖTJÄNST

Hälsotillståndsförsäkran för sjötjänst ersätter den läkarundersökning som avsetts i förordningen om läkarundersökning av sjöman (476/80) då arbetstagaren återvänder till/börjar sitt arbete efter att ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande upphört eller ett annat arbete upphört på motsvarande sätt under förutsättning.

1. att från föregående sjömansläkarundersökning har förgått mindre tid än två år, och
2. att i arbetstagarens hälsotillstånd inte har skett ändringar efter ovan nämnda läkarintyg, och
3. att det att arbetstagaren har arbetat inte har avbrutits av ett olycksfall eller en långvarig sjukdom.

Arbetstagaren fyller i blanketten HÄLSOTILLSTÅNDSFÖRSÄKRAN FÖR SJÖTJÄNST (TM 8.98a) och tillställer den försedd med sin underskrift till sin arbetsgivare. Till blanketten skall bifogas ett sjömansläkarintyg från vars utfärdande det har gått mindre än två år och eventuella bilagor (t.ex. sjöfartsstyrelsens beslut om undantagstillstånd) i original.

Hälsotillståndsförsäkringen har ingen inverkan på sjömansläkarintygets giltighetstid.

ANSÖKAN OM UNDANTAG

Eftersom sjömansläkaren inte har ansett Er lämplig för den skeppstjänst Ni ansökt om, har Ni möjlighet att hos Sjöfartsverket ansöka om undantag enligt 10 § i förordningen om läkarundersökning av sjömän (476/1980), om Ni behöver ett nytt behörighetsbrev eller har för avsikt att ta anställning på fartyg.

Beslutet om undantag är avgiftsbelagt, även om det är negativt (kommunikationsministeriets förordning om Sjöfartsverkets avgiftsbelagda prestationer 1142/2002).

Ansökningen om undantag får vara fritt formulerad men bör innehålla följande uppgifter:

- Ert namn och Er adress
- det telefonnummer på vilket Ni är anträffbar under tjänstetid
- den befattning ombord eller det behörighetsbrev för vilket Ni ansöker om undantag
- fartygets typ och trafikområde

Till ansökan bör fogas vidimerade kopior av följande handlingar:

- komplett sjömansläkarintyg
- eventuella specialistutlåtanden
- relevanta patientjournaler
- utlåtande av arbetsgivaren, om sådant finns
- övriga utredningar som är av relevans för ärendets behandling.

Sjöfartsverket
PB 171
00181 Helsingfors
Tfn 0204 481

POIKKEUSLUVAN HAKEMINEN

Koska merimieslääkäri ei ole pitänyt teitä soveltuvana haluamaanne aluspalvelukseen, teillä on mahdollisuus hakea Merenkululaitokselta poikkeuslupaa merimiehen lääkärin-tarkastuksista annetun asetuksen (476/1980) 10 §:n mukaisesti, mikäli haette pätevyyskirjaa tai aiotte hakeutua toimeen alukselle.

Poikkeuslupapäätös, myös kielteinen, on maksullinen (Liikenne- ja viestintäministeriön asetus Merenkulku-laitoksen maksullisista suoritteista 1142/2002).

Poikkeuslupahakemus on vapaamuotoinen. Siinä on mainittava:

- hakijan nimi ja osoite
- puhelinnumero, josta tavoittaa virka-aikana
- alustoimi tai pätevyyskirja, jota varten poikkeuslupaa haetaan
- aluksen laji ja liikennealue

Poikkeuslupahakemukseen tulee liittää toisen henkilön oikeaksi todistama kopio seuraavista:

- täydellinen merimieslääkärintodistus
- mahdolliset erikoislääkäriin lausunnot
- mahdolliset sairauskertomukset
- mahdollinen työnantajan lausunto
- mahdolliset muut selvitykset, joilla on merkitystä poikkeuslupa-asiaa ratkaistaessa

Merenkululaitos
PL 171
00181 Helsinki
Puh. 0204 481

APPLICATION FOR EXEMPTION ON MEDICAL GROUNDS

Since the medical examiner has not considered you fit for the kind of shipboard service you wish to engage in, you have the option of applying for an exemption on medical grounds from the Finnish Maritime Administration under section 10 of the Decree on seamen's medical examinations (476/1980), if you apply for a certificate of competence or intend to sign on.

The decision is subject to a charge (Ministry of Transport and Communications Decree on the Commercial Services Provided by the Finnish Maritime Administration 1142/2002), even if it is negative.

The free-form application should contain the following:

- your name and address
- your telephone number during office hours
- your position on board or the certificate of competence to which the exemption is related
- type of ship and trade area

A certified copy of the following documents should be appended to the application:

- complete medical report
- statements by specialists, if any
- case records, if any
- statement by employer, if any
- any other documents of relevance to the case.

Finnish Maritime Administration
P.O.Box 171
FIN-00181 Helsinki
Tel. 0204 481, Int. +358 204 481

- 2005: 1 Palveluseteli. Käyttöopas kotipalveluun.
ISBN 952-00-1622-8
ISBN 952-00-1623-6 (PDF)
- 2 Servicesedeln. Användarinstruktioner för hemservice.
ISBN 952-00-1624-4
ISBN 952-00-1625-2 (PDF)
- 3 Merimiehen lääkärintarkastusohjeet.
ISBN 952-00-1638-4
ISBN 952-00-1639-2 (PDF)
- 4 Anvisningar för läkarundersökning av sjöman.
ISBN 952-00-1640-6
ISBN 952-00-1641-4 (PDF)